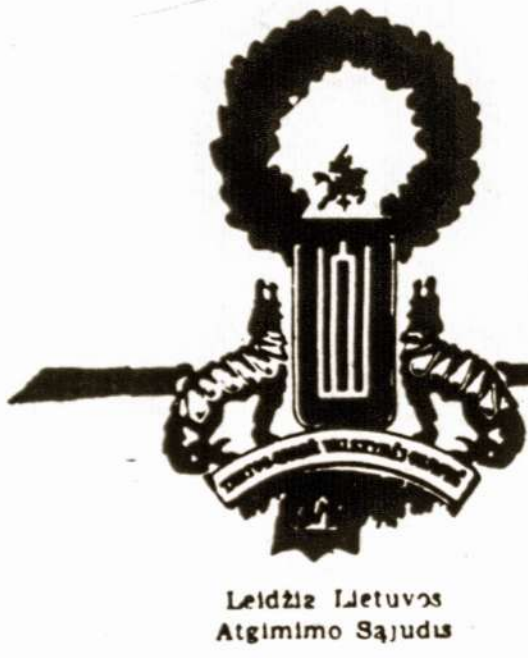

JAU JAVAI sužaliavo aksomu,
Gėlės pievas išbarstė margai.
Partizanai už laisvę kovojo,
Kaip laisvieji padangių arai!

Paliko jie gimtinę brangią
Ir tėviškės sodus, daržus -
Aukojo jie savo jaunystę
Už mūsų laisvuosius laukus.

Laisvė Lietuva
Atgimimo Sąjūdas

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

911 West 32 St.
CHICAGO 8, ILL.

Telef: FR 6-5416

"Entered as second class matter at the post office at Chicago, Illinois."

EINA XVIII METUS

1964 BALANDŽIO - APRIL 2

Nr. 7(925)

KUR AMERIKIEČIAI KLYSTA

Nuo I-ojo pasaulinio karo, kai Jungtinės Amerikos Valstybės pasiūto pasauline galybe, nors ir be imperialistinės politikos, neaneksuodamos kitų kraštų, - jos netiesioginiai stengiasi veikti į kitus kraštus savo amerikietišku, savo aukštesniu gyvenimo lygiu, "American way of life", ir stebisi, kodėl kitos valstybės ar tautos, ypač Europoje, jų lyg ir "neklauso", kritiškai priima jų idėjas, tik mielai naudojasi JAV pinigine ir militarine parama.

UNIJOS VIZIJA

Pirmoj eilėj krinta į akis amerikiečių noras, kad senoji Europa pamažu gydytųsi nuo nacionalizmo, naikintų valstybines sienas ir sudarytų unijas, panašias kaip JAV susitvarkiusios.

Po II-ojo pasaulinio karo, atrodė, Vakarų Europa buvo linkusi daugiau susijungti, mažinant valstybių sienų kontrolę. Gerų vilčių davė senų priešų - Vokietijos ir Prancūzijos toli einantis susitaikinimas, Vakarų Europos Bendroji Rinka, NATO tvirtas gyvavimas.

Deja, visos gražios unijinės vizijos Europoje kiek aptemo dėl sunkiai išvengiamų šimtmečiais įsivyravusių tautinių savybių, dėl atskirų valstybių ambicijų.

ANGLIJA - DAR NE EUROPA

Anglija, gyvenanti ant salų, susikūrusi savitą "way of life", beveik nesiderina su Europa, su juo esančiomis ir geografiškai tampriai susikaimynavusiomis valstybėmis. Gi Prancūzija, de Gaulle vadovaujama, lyg ir pabudusi iš antraeilės valstybės menkybės, prisiminusi Napoleoną ir savo žydėjimo laikus, kada ji savo kultūra ir diplomatija švietė visam pasauliui, - panoro atgauti savo pirmąsias valstybės garbę.

Kitos europinės valstybės taip pat turi savybių, kurių nenori atsisakyti unijos ar federacijos naudai. Vokietija tol "paklusni", kol ji suskaldyta. Italija nesvajuoja apie Romos imperiją, bet jos darbo jėgų perteklius kitose valstybėse nėra linkęs nutautėti. Ispanija "miega", kol pasaulis užmirš jos civilinį karą ir generolą Franco. Belgija ir Olandija reikšmingos kaip geri rikiarai šachmatų lentoj, saugodamos savitumus. Skandinavų valstybės - Švedija, Norvegija, Danija ir Suomija laviruoja tarp rytų ir vakarų, sovietų grėsmės šešėlyje, aiškiai linkusios į vakarus. Turkija ir Graikija, neblogos kaimynės per Egėjaus jūrą, besididžiuodamos savo praeitimi, šiuo metu pasirengusios susikibti dėl Kipro salos.

Jau tas konfliktas rodo, koks didelis nacionalinis skirtumas vyrauja Europoje. Rodos, dėl ko ten nesustarti? Bet išdidūs graikai Kipro saloj, dargi dvasiškio vyskupo Makarijaus vadovaujami, nenori pripažinti lygių teisių ambicingoms musulmonams turkams. Štai tau ir demokratija, ir kosmopolitinė eklizija, ir bendras pavojus iš raudonųjų!

IMPONUOJANTI IŠKABA

Amerikiečiams sunku tikrai suprasti Sovietų Sąjungą ir jos komunistinę sistemą, kadangi jiems, turbūt, imponuoja Sovietų Sąjungos valstybinis susitvarkymas. Juk tai unija! Panaši į JAV federaciją. Kaip čia vieną galingą federaciją sudaro 50 "atskirų" valstybių - Ohio, Pennsylvania, Maryland, Delaware, New

York, New Jersey, Kansas, Tennessee, Illinois, Indiana, Alabama, Virginia, Colorado, New Mexico, Nevada, California ir kt., taip Sovietų Sąjungos unija susideda iš keliolikos valstybių: Rusijos, Ukrainos, Gudijos, Armenijos, Turkmenijos, Uzbeko, Kazachijos ir kt. (Sibiras įeina į Didžiosios Rusijos valstybę, kuri yra kaip "damoklo kardas" suvaldyti kitas valstybes, kad jos kartais, pagal Sovietų konstitucijos 15-tą paragrafą, nesumanytų atsiskirti; panašiai kaip savo laiku Prūsija (Preussen) buvo Bismarko Vokietijoje).

Ar tai neįdomus panašumas? Čia USA - United States of America, o ten SSSR - Sovietskaja Sojuznaja Socialističnaja Respublika (USSR - Union of Soviet Socialist Republics) Panašios iškabos, moderniškai pava-

Kovo 23d. Lietuvos Fondo delegacija buvo priimta Illinois vicegubernatoriaus Samuel H. Shapiro jo įstaigoje. Iš kairės: adv. A. Keželis, vicegubernatorius S. H. Shapiro, kun. Dr. J. Prunskis, Dr. B. Poškus, Dr. A. Razma ir A. Rėklaitis.

Delegacijos atsilankymo tikslas - painformuoti vicegubernatorių apie LF uždavinius ir paprašyti kad jis tarpininkautų mums baigti išsivystinti įstatymais numatytas fondų privilegijas mokesčių srityje.

Vicegubernatorių delegaciją šiltai priėmė, pagyrė gražius Lietuvos Fondo užsimojimus ir mielai pažadėjo tarpininkauti prašomam reikalui. Nuotrauka - V. Noreikos

Rašo - E. Karnėnas

dinimai, demokratiškos sistemos.

FORMA IR TURINYS

Amerikiečiai nesuka galvos, kad čia tik vardai panašūs, o tų dviejų unijų vidaus susitvarkymai skirtingi kaip dangus ir žemė. "Jeigu mes čia gražiai sugyvename, tai kodėl jie tenai negali gerai sugyventi?" - iš dažno amerikiečio tenka išgirsti.

Jie visi neima dėmesin, kad JAV susikūrė, galima sakyti, "ant pliko lauko", iš įvairių tautų išėivių, atėjūnų. Sovietų Sąjungoj gi visos tautos daugumoj gyvena nuo priešisto-

rinių laikų. Koks skirtumas tarp amerikiečių šiaurinėse JAV ir pietinėse, pvd. tarp Pensilvanijos ir Kalifornijos? Gi sovietuose valstybės yra kartu ir atskiros tautos. Ką etnografinio ir etnologinio bendro turi rusai su kaukaziečiais, kazachstaniečiais, su gudais, nekalbant jau apie skirtumus tarp rusų ir pabaltiečių?

Sovietų Sąjungos unijinė federacija imponuoja tik aklus amerikiečius, didvalstybinius šalininkus, paraudonavusius, kaip ir tuos, kurie sukūrė Sovietų Sąjungą vienos tarptautinės tautos (?) tikslams pasiekti; tik vėliau, rusams nacionalistams Maskvoje viršū gavus, sovietai dar griežčiau pradėjo vykdyti carų Rusijos imperialistinę politiką.

MAŽŪJŲ IGNORACIJA

Dar vienoje pažiūrose amerikie-

čiai klysta. Jie lyg ir neapkenčia mažesnių ir mažų valstybių. Jos jiems atrodo kaip "kurmų kupstai" pakelyje. Tai yra didmanijos liga. Tai ne demokratinė pažiūra. Tai jau machiavelizmas arba nitschizmas.

Štai dėl ko JAV veda didvalstybinę politiką, mažai skaitydamos su mažomis valstybėmis ir "nesibadariuojančios" dėl pavergtų mažų valstybių. Štai dėl ko Jaltoj buvo parduotos rusams trys puikiai gyvavusios Pabaltijo valstybės - Lietuva, Latvija ir Estija - senos tautos, visai negiminingos rusams, dargi pirmoji iš jų savo valstybingumu Europoje žinoma nuo prieš 700 metų, buvusi didelė ir galinga valstybė, dar vidur amžiais Europą nuo mongolų užpuolimo apgynusi, vokiečių veržimasi į rytus sulaikiusi, "užmirštoji Europos imperija"...

Ar tikrai Prezidentas De Gaulle kaltas ?

Prancūzijos tarptautinis svoris, jos įtaka ir vaidmuo po antro pasaulinio karo, buvo žymiai kritęs. Su ja nesiskaitė, arba tik labai mažai skaitėsi, ne tik jos priešai, bet ir draugai. Mat ji, palyginus, per ilgai po karo nesugebėjo išbristi iš susidariusių pokario sunkumų ir stabilizuoti savo politinio ir ekonominio gyvenimo. Išsisiubavę krašte politinės partijų aistros, jai neleido sudaryti tvirtos ir pastovios vyriausybės kuri būtų galėjusi dirbti pozityvų krašto atstatymo darbą ir atgauti deramą svorį ir vietą tarptautinėje ben druomenėje.

Prancūzijos nenustovėjusią ir i politinę ir ekonominę suirutę vedusių padėtį puikiai išnaudojo komunistai. Jie atplėdė nuo Prancūzijos Indokiniją Azijoje ir sukurstė sukilimą Alžirijoje, kur prancūzai irgi pralaimėjo. Išdidai ir daug nusipelnę laisvei, demokratijai, pasaulio kultūrai ir civilizacijai prancūzų tauta, visus tuos įvykius gan skaudžiai pergyveno. Dar ir žymiai vėlesniais pokario metais, beveik iki šių dienų, anglosaksai mažai skaitėsi su Prancūzija sprendžiant tarptautinius politinius ir ekonominius klausimus. "Trys didieji" dažnai Prancūziją palikdavo nuošalyje. Pa-

galiau, padėtis darėsi sunkiai bepankenčiama ir prancūzų tauta buvo priversta pasidaryti reikiamas išvadas. Ji jas ir pasidarė: tautos vargataidavė kovose užgrūditam, Prancūzijos garbę atstatyti siekiančiam, gabiam ir geležinės valios politikui ir generolui De Gaulle. Jam įstatymo keliu buvo suteiktos tiesiog diktatūrinės teisės, kad tik išvestų tautą ir kraštą į šviesesnį rytojū. De

ZMOGUS NE VIEN DUONA YRA GYVAS!

Šio numerio didesnę kiekį siunčiamė Čikagos lietuviams susipažinimui, kviesdami LAISVĄJĄ LIETUVĄ prenumeruoti. Kaina metams tik \$ 5. Kas norėtų laikraštį gauti susipažinimui (veltui) ilgiau - prašome mums parašyti - siųsime.

Pasinaudokite kuponu atspausdintu paskutiniame puslapyje. Administracija

Gaulle, bent iki šiol, sudėtų tautos vilčių neapvylė. Jis sutvarkė ir pakelė krašto ekonominį gyvenimą, užbaigė karą Alžirijoje ir jau pakelė Prancūzijos svorį tiek, kad su ja dar jau skaitosi net ir angliai su amerikiečiais. De Gaulle sudarė glaudžią sąjungą su Vokietija, užblokavo anglų įstojimą į Bendrąją Europos Rinką ir pasuko savo politiniu keliu nuo Amerikos vedamos ir norimos sąjungininkams padiktuoti užsienio politikos. De Gaulle žino ko jis nori. Nesilanksto ir nepataikauja ne tik priešams, bet ir savo sąjungininkams.

Amerika šiandien pyksta, šaiposi ir šaržuoja prez. De Gaulle ir jo politiką. Kaltina jį nenoru bendradarbiauti ir net nedraugiškumu šiam kraštui. Ištikrųjų gi, de Gaulle nėra Amerikos priešas ir bendradarbiauti sutinka, bet tik kaip lygus su lygiu. Tiesa, jis pamatęs Amerikos užsienio politikos silpnąsias puses, jos negudrią ir pavojingą flirtą su Maskva, pasuko savitu ir nuo Amerikos nepriklausomu politiniu keliu. Bet ar už tai ji galima besąlyginiai kaltinti?

Norint rasti į tai atsakymą, reikia pasižiūrėti kas gi generolą de Gaulle prie to priedė.

Juk dar 1945 m. kai karo pabaigą

ir sąjungininkų pergalę jau buvo visai aiški ir čia pat, tai gen. de Gaulle, kaip Prancūzijos laikinosios vyriausybės galva, nebuvo pakviestas į Jaltos konferenciją ir tada Prancūzijai nebuvo duotas balsas ruošiant planus pokarės Europai.

1954m. kovose su komunistų partizanais Indokinijoje, Prancūzija buvo palikta viena. Kai vyko lemiamos kovos prie Diem Miem Phu tvirtovės, amerikiečių laivynas stovėjo visai arti tos vietos, bet neatėjo prancūzams į pagalbą. Jei prancūzai būtų tada sąjungininkų paremti ir laimėję, Indokinijoje šiandien neturėtų me Laoso, Cambodijos ir Vietnamo problemų. Pietryčių Azija nebūtų atsidūrusi tokiam pavojui, kokiame ji yra dabar. Amerika tada pasinaudojo prancūzų nesekme ir pati įkėlė koją į pietryčių Aziją, bet, deja, kaip matome, ir jai jau šiandien ten sunku laikytis ir diena iš dienos ji yra stumiamama lauk.

1956 m. Prancūzija parėmė anglus ir norėjo išspręsti Suez kanalo klausimą karinėmis priemonėmis. Tačiau Amerika ir čia pakilo koją ir sugriovė jų planus. Suez taip svarbų kanalą šiandien kontroliuoja daugiau Maskvai negu Vakarams palankus Egipto Ne

- nukelta į 2 puslapį -

TAS NE LIETUVIS KURS TĖVYNĖ bailiai kaip kūdikis apleis!

K. DONELAIČIO 'METAI'

Prieš porą metų turėjome Maironio metus. Buvome pasiryžę entuziastingai juos atžymėti su akademijomis, studijomis ir net išleidimu atskiro, jo garbei skirto, veikalo. Tai buvo didelis užsimojimas.

Tiesa, turėjome vienur kitur akademijas, spaudos puslapiuose netrū-

ko straipsnių, girdėjome keletą kalbėtojų, bet... pilnai užsimojimo netęsėjome. Ir jeigu ne "Aidų" žurnalo numeris, skirtas Maironiui, visą užsimojimą galima būtų laikyti neįgyvendintu, kuo ne fiasco.

Minime šiais metais didįjį mūsų rašytoją Kristijoną Donelaitį, pava-

Pov. Dirkis

dindami jo vardu šiuos metus.

Okupuotos Lietuvos lietuviai jau pradėjo rengti akademijas, rašomos jos garbei poemos, ruošiamos studijos ir rengiamasi net išleisti naujus Donelaičio leidinius. Neturėtume ir mes pasilikti nuošaliai, ne vien dėl propagandos, kaip daroma okupuotoje Lietuvoje, bet širdingai paminėti tą didįjį mūsų literatūros pirmtaką, stambiaus veikalo - "Metų" autorių.

Tiesa, kaip žinome iš spaudos, ta kryptimi dirbama. Turi tam tikrus užsimojimus Pedagogikos Institutas. Prof. A. Rannitas sėkmingai varo Donelaičio propagavimo darbą amerikiečių mokslineose sluogsnuose. Taigi, kelias į Donelaičio metų minėjimą gražiai skinamas, tektų tik nesusitoti, plėsti ir gilinti.

Kristijonas Donelaitis, gimęs sausio 14. 1714 metais Mažojoje Lietuvoje, Lazdynėlių kaime, buvusiame Gumbinės apskr. Donelaitis buvo kilęs iš laisvųjų "burų" tarpo. Mokėsi Karaliaučiaus katedros mokykloje, gyvendamas neturtingųjų mokinių bendrabutyje. Karaliaučiaus universitete studijavo teologiją, lietuvių, vokiečių, prancūzų, graikų, lotynų ir hebrajų kalbas. Ten jis ne tik įsigijo platų išsilavinimą, bet kartu išaugo ir sąmoningu bei ryžtingu lietuviu. Baigęs mokslą, iki gavo Tolminkiemio Evangelikų parapijoje klebono vietą, dirbo kaip mokytojas, chorvedys, vargonininkas.

Kristijonas Donelaitis buvo ne tik šviesiausias ano meto Mažosios Lietuvos vyras, bet ir didžiausias lietuvių tautos poetas. Jo stambiausias veikalas - poema "Metai". Tai ketu-

rių dalių klasinis lietuvių grožinės literatūros veikalas. "Metuose" Kristijonas Donelaitis nuostabiai vaizdžiai pavaizduoja Mažosios Lietuvos lietuvių vargus ir rūpesčius, jų sunkią dalią nešančią baudžiavą, jų būdą, papročius ir gyvenimą. "Metai" didaktinė poema su gausiais, pabrėžtinai kartojamais, doroviniais, religiniais ar tautiniais pamokymais.

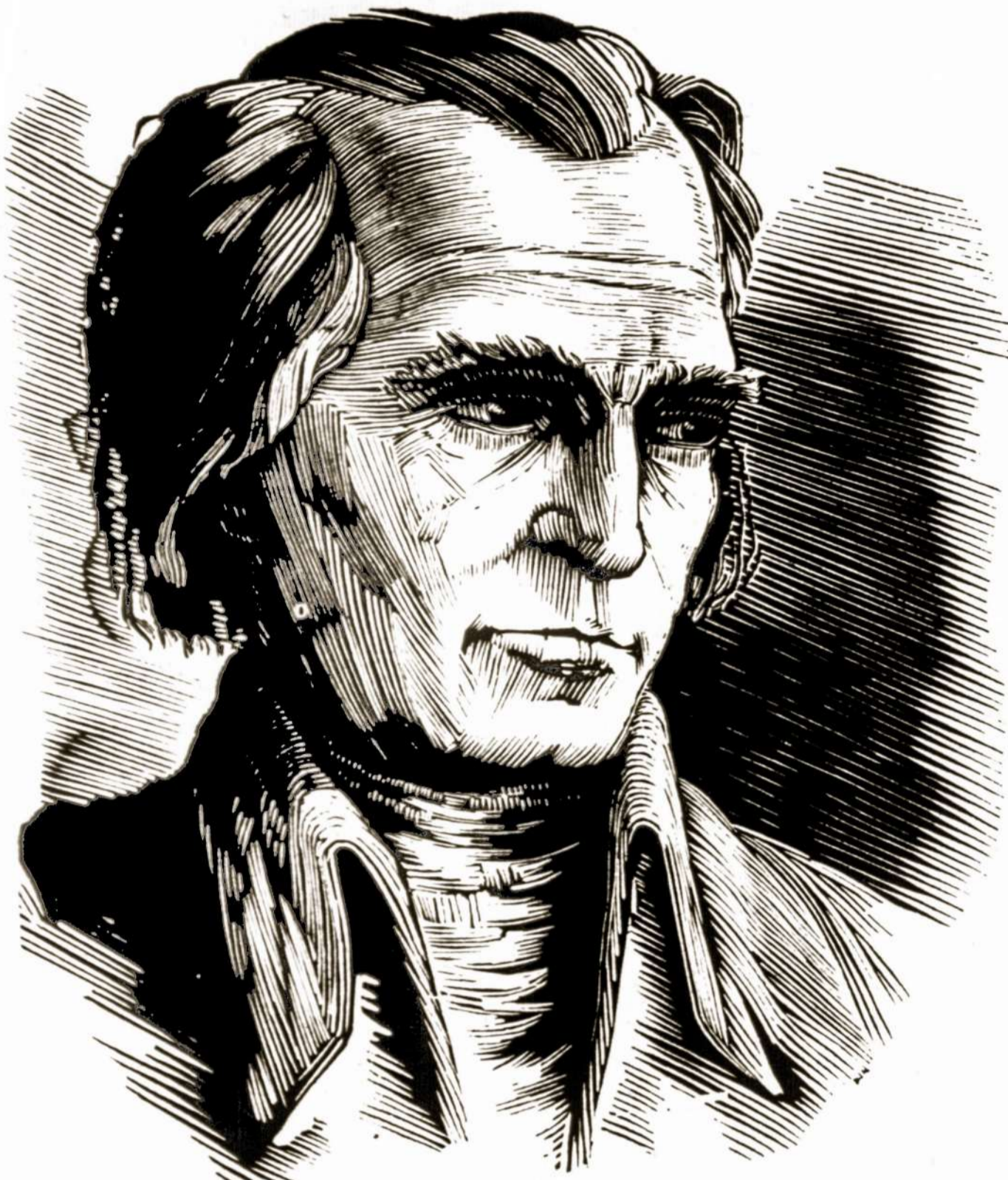
Vargstant, bet kartu ir linkstantį nusidėti-tingėti, girtuokliauti, keikti, murmėti, vogti, pamedžioti vokiečius, prancūzus bei šveicarų burą moko savo padoriu gyvenimu gamtos gyviai, moko ir susipratę burai, moko ir pats autorius. Tačiau tie visi pamokymai taip sklandžiai įterpti, taip vaizdingai pasakomi, kad esatinės - literatūrinės veikalo pusės jį ne kiek nemažina, bet dargi didina, sustiprina.

Gaila tik vieno, - "Metai" teišvydo pasaulio šviesą vėliau nei po pusšimčio metų nuo jų parašymo. Gaila ir tai, kad jie tuo laiku neišskėlė poeto į garsiųjų pasaulio rašytojų eiles, nes plačiau tada nepaplito. Gaila ir to, kad laiku nepasiekė tų, kuriems poema buvo skirta, kurių gyvenimas ir darbai buvo apdainuoti, - burų.

Kristijonas Donelaitis su savo "Metais" prilygsta XVII a. visiems žinomiems rašytojams: anglų Thomsonui, italų Ugo Toscalo, rusų Deržavinui, skandinavų Bellmonui ir net vokiečių Goethei. Jei K. Donelaitis savuosius "Metus" tada būtų parašęs viena iš didžiųjų vakarų Europos kalbų, arba jei jo lietuviškas tekstas būtų tuojau išverstas ir paplites po kultūringuosius kraštus, nėra abejonės, jis būtų buvęs vienu iš didžiųjų Europos ir pasaulio rašytojų jau tada. Šiandien jo veikalas yra išverstas į kelias svetimas kalbas, o šio veikalo atskiri fragmen-

tai jau randami net 30 kalbų! Įdomu pažymėti, - nors tuo metu dar nebuvo išryškėjusi patriotizmo sąvoka, tačiau Donelaičio raštuose jos randame ne vienoje vietoje ir ypatinga pagarba teikiama lietuviškam žodžiui kaip tik parodo ir akcentuoja jo patriotinius jausmus.

Donelaitis buvo kilnus, šviesus ir didis lietuvis.

K. Donelaitis

AR DE GAULLE KALTAS? (tąsa iš 1 puslapio)

seris. 1958 m. Prancūzija siūlė an glams su amerikoniais sudaryti trijų direktorių, kuri bendrai planuotų Vakarų politiką ir strategiją. Tas prancūzų pasiūlymas irgi buvo atmestas, nes jai dar tada nebuvo norima pripažinti lygių teisių. Prancūzijos interesų Alžirijoje Amerika irgi neparėmė. Ji net pripažino Alžirijos vyriausybę tada, kai šioji faktinai dar nebuvo sudaryta. Amerika neremia Vakarų kolonializmo. Deja, ji nieko nedaro prieš Maskvos kolo-

nializmą. Prancūzija visus tuos anglosaksų manevrus aiškiai suprato ir skaudžiai išgyveno: ji nebuvo laikoma lygiateisiu partneriu... Gi De Gaulle matydamas, kad Amerika šio pokario laikotarpyje kovoje su komunizmu yra praradusi iniciatyvą, nutarė sukurti Europoje nuo Amerikos nepriklausomas atominį ginklų pajėgas. Jis jau senai numatė, kad Amerika eis gan toli nuolaidų keliu komunizmui ir kad būtų rizikinga Europos likimą sudėti ant Amerikos gynybos. Šiandien tie įtarimai, kaip matome, jau pildosi.

Pagaliau ir ta nelemtoji invazija į Kubą, Bay of Pigs vietoje, De Gaulles įtarimą patvirtina. Amerika neturėjo nei plani, nei, svarbiausia, ryšio. Ir pati Amerika negali nuneigti (to ji pagaliau ir neneigia), kad Kubos patriotams buvo pažadėta parama, tačiau kai jie išsikėlė į Kubos krantus, Amerikos vyriausybės nuomonė staiga pasikeitė ir Kubos lais-

vės kovotojai buvo negarbingai palikti Castro naikinamųjų jėgų valiai. Tad kokios gi yra Europai garantijos, kad šiandien žadama Amerikos pagalba, staiga, kaip ir Bay of Pigs atvejų, vieną dieną nepasikeis ir Europa bus palikta komunizmo malonei? Vedant Amerikai tokią politiką jokių garantijų nėra, nes ji, kaip matome, neišlaiko savo duotojo žodžio ir draugus moka apleisti pačiu kritiškiausiu momentu. Todėl De Gaulle pastangos pasigaminti atominis ginklus Europos gynybai yra visai suprantamos ir logiškos. Amerika, žinoma, ir čia Prancūzijai negelbsti. Ji neduoda jai atominį ginklų pasigaminimo paslapčių, versdama prancūzus išleisti milijonų milijonus dolerių ir gaišti laiką kol ji suras ir pasigamins tai, kas Amerikai ir Mėkvai jau senai žinoma.

Taigi, tokių faktų akivaizdoje, atrdo visiškai logiška, kad De Gaulle ieško savitų kelių Europai ginti nuo raudonojo tvano, kuris nestabdomas liejasi visais pasaulio žemynais... Pagaliau Prancūzija yra laisva ir nepriklausoma valstybė, o ne kieno nors (kad ir Amerikos!) satelitas ir todėl kitų direktyvos jai nėra priivalomos.

Labiausia De Gaulle šiame krašte yra puolamas už tai, kad pripažino raudonąją Kiniją. Gi faktiškai jis tuo sprendimu tik užbėgo Amerikai už akių. Juk jau nėra jokia paslaptis, kad Amerikos ambasadorius Varšuvoje veda tuo reikalu derybas su Kinija... Kaip žurnalistas J. Chamberlainas tvirtina, Amerika jau senai yra pasiruošusi padaryti tai, ką padarė prez. De Gaulle.

Kaip mes bevertintume De Gaulle turėsime pripažinti, kad jis yra ne tik patyręs ir geras karys, bet taip pat gudrus ir sumanus politikas. Jis

Linksmų Velykų Švenčių

Visiems Chicagos Lietuviams

John T. Zuris

negali nematyti, kad Amerikos užsienio politika yra be nugarakaulio ir tik Maskvos kuriamų situacijų yra diktuojama. Jam yra aišku, kad ir su savo machnacijomis Laose ir P. Vietname, Amerika pietryčių Azijos jau nebeišgelbės, o tas neišvengiamai turės labai tragiškų pasekų ir visame Azijos žemyne.

Adenaueris su De Gaulle buvo patys patikimiausi ir pranašiausi Europos politikai. Adenaueris pasitraukė, liko vienas De Gaulle. Kadaiše, kai Amerikos politikai vadovavo Dulles, kai Amerika turėjo politinę liniją ir žinojo ko siekia, -nesusiprattimų tarp Adenauerio ir De Gaulles bei Amerikos nebuvo. De Gaulle liko tas pats, pakito tik Amerikos politika ir jos vadovai bei planuotojai.

Žinoma, jau dabar pasakyti kuo

baigsis tas De Gaulle pradėtas žaidimas Azijoje ir pietų Amerikoje, bent tuo tarpu dar negalima būtų pasakyti. Dėti į tai daug vilčių, gal ir gi būtų perdrąsu. Tačiau jau dabar besąlyginai jį už tai smerkti taipgi nebūtų išmintinga ir teisinga. Kai kitos išeities nesimato, tai prancūzų pastangos išeiti iš kėblio pietryčių Azijoje padėties, siūlant derybas, atrodo, sveikintinos ir išmintingos. Kaltinti De Gaulle, kad jis ardo NATO ir apskritai visų sąjungininkų vienybę, kaip kad kas bando kaltinti, irgi nebūtų teisinga. Faktinai juk tos vienybės ten dar niekad nėra ir buvę ir vargu ar ji bus tol, kol Amerika, kaip vadovaujanti valstybė, nepradės traktuoti visas sąjungines valstybes lygiais partneriais ir nepakeis savosios užsienių politikos.

J. KADAGYS

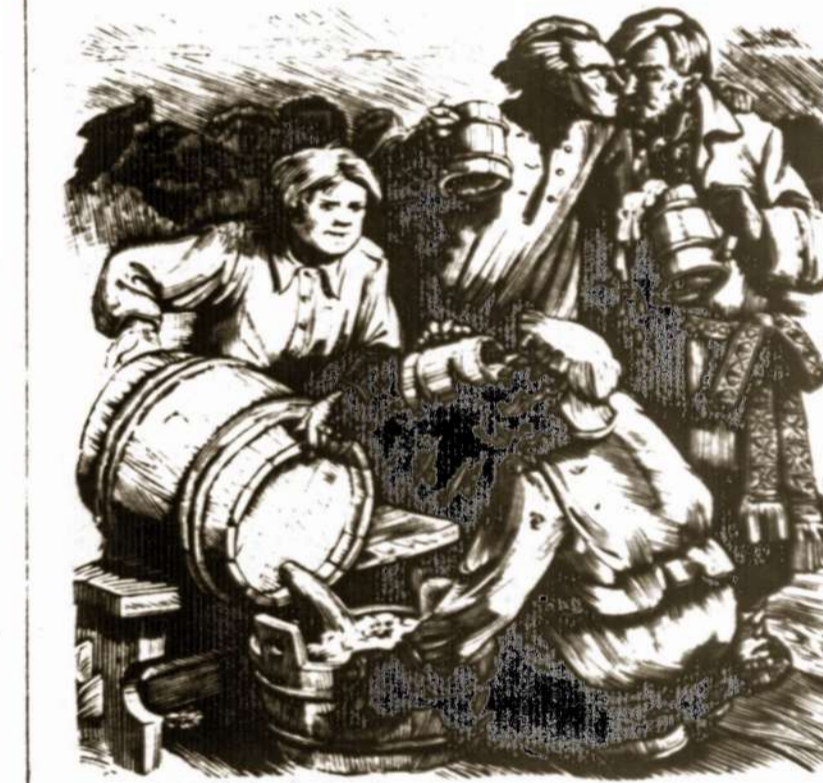
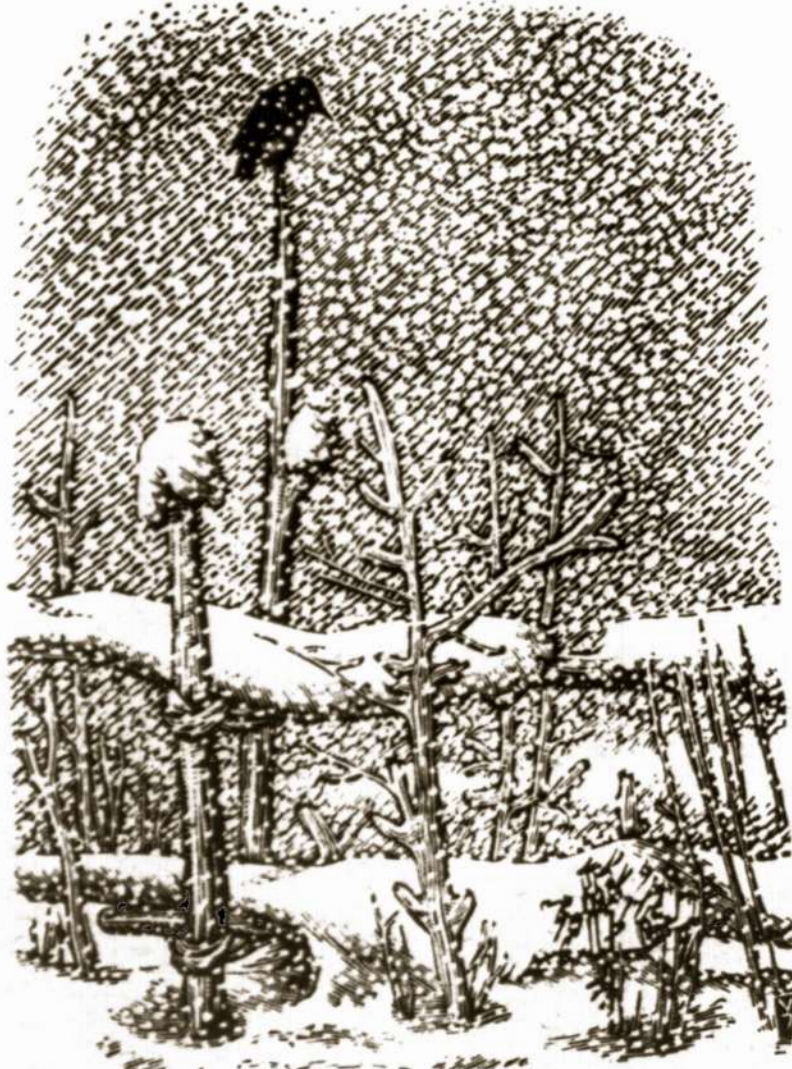
Linksmų Velykų Švenčių

JUOZAS BACEVIČIUS

THE TRAVELERS AGENCY & OTHERS
Bonded member by the National and Chicago Board of Insurance Underwriters.

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

6455 So. Kedzie Ave. Chicago 29, Ill.
Val. kasdien 9-9 PRospect 8-2233 Su. ir v. 10-10

LAISVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

911 West 32 St. CHICAGO 8, Ill. Tel: FR 6-5416

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.
Published bi-weekly on Thursdays
by LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis
Igalotas leidėjas - V. KAČINSKAS

Redaktorius - A. J. KAULĖNAS

Administratorius - K. RADVILA

Prenumerata metams \$ 5. Atskiras numeris 20 c.
Subscription per year \$ 5 20 c. per copy

GARBĖS LEIDĖJAI: J. Bagdonavičius, St. Jakubickas, J. Lietuvninkas, Dr. K. Liutkus, Br. Macianskis ir L. Virbickas

Neatidėliotinas reikalas mūsų santykių su žydais klausimu

Protarpiais vis ir vis iškyla mūsų santykių su žydais klausimas. Bolševikai ir jiems tarnaujantieji, ieškodami preteksto mūsų tautai apšmeižti ir suniekininti, nei iš šio nei iš to kartais ima skelbti tokią piktą fantaziją, esą lietuviai karo metu blogai elgėsi su žydais. Net drįstama karti tokia nesąmonė, esą lietuviai tauta nusikaltusi žydų žudymu. Mūsų tautos priešams šitoks šmeižimas yra parankus, ir todėl jie kartais nuo karto vis jį paleidžia į apyvarštą.

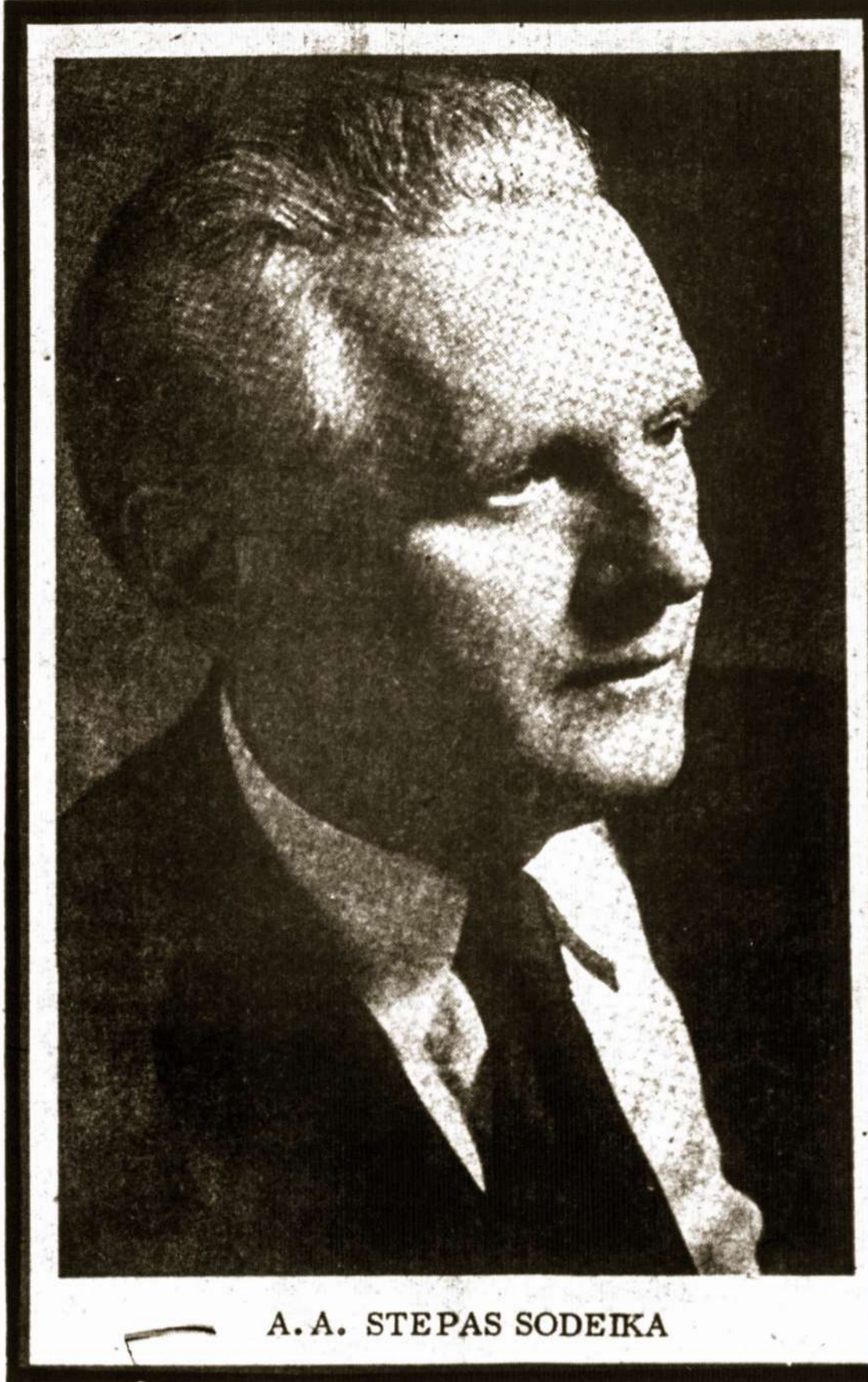
Kadangi mūsų tautos sąžinė šiuo atžvilgiu tikrai yra gryna ir švari, todėl mes turime nebijoti tą klausimą išsiaiškinti ligi dugno.

Ligi karo, kol lietuviai gyveno nepriklausomoje valstybėje, kol patys savarankiškai tvarkėmės (ir todėl buvome už viską tikrai atsakingi), visi žino, kad nei jokių žydų skriaudimų mūsų krašte nebuvo. Ekonوميškai daugelyje sričių žydai neturėjo pirmumą, bet mes tik kultūringu ir teisingu būdu siekėme išsivirti savo šalyje, laisvai varžydami dėl ekonominių pozicijų. Ir tai itin pabrėžtina, nes mūsų stambesnių kaimųnų šalyse (Vokietijoje ir Lenkijoje) žydai toli gražu tokių lygiateisių pozicijų neturėjo. Betgi lietuviai, nuo Gedimino laikų garsūs visoje Europoje savo tolerantiškumu, nepasėkė kaimųnų pavyzdžiais ir neskriaudė tautinių mažumų.

Kai 1940 m. Lietuvą staiga užpuolė bolševikai ir iš pačių lietuvių

rankų atėmė valdžios vadžias, sugriovė mūsų teisėtumą ir tvarką - vien tik tada buvo sąmoningai įvesta įvairių grupių luominė ir tautinė neapykanta ir pradėtas žiaurus be-teismis žmonių skriaudimas bei žudymas, sadistiški kankinimai, trėmimai. Ir, deja, šituos žiaurus paver-gėjus, mūsų tolerantiškos buities griovėjus kaip tik labai dideliu nu-šimčiu palaikė Lietuvoje ligi tol sa-giai gyvenę ir neskriaudžiami buvę žydai. Per vienerius metus tuomet bolševikai mūsų mažoje šalyje įvyk-dė tūkstančius kankinimų bei žudy-mų. Per trumpą laiką gyvenimas buvo grąžintas į primityvių barbarų laikus, kada joki įstatymai neglobo-ja doro žmogaus, o pati valstybė ty-čiomis vykdo skriaudas, ugdo tauti-nį antagonizmą, tarpusavio neapykan-tą. Taip tad tik komunizmas atnešė į Lietuvą žudynių praktiką, kurios ligi tol lietuvis nežinojo, kuri mūsų būdai visada buvo svetima. Todėl visai suprantama, kad Maskvos ko-

Komunistų propagandon pučian-tieji "Vilnis", "Laisvė", "Vienybė" ir okupanto leidžiamas "Tėvynės Balsas" dažnai mums primena apie kaž kokius "karo nusikaltėlius", ku-rie (išvairiausiai) yra nužudę daugiau nekaltų žmonių, nei pats ko-munizmas okupavęs Lietuvą! Leninas viešai yra pasakęs, kad

A. A. STEPAS SODEIKA

"Dirvos"klišė

munizmas (drauge ir praktiškai jo vykdytojai, kurių didelė dalis kaip tik buvo ž y d a i, kuriems mes nieko pikto nebuvo padarę) sukė-lė didžiausią žmonių pasipiktinimą. Juk tai buvo pasibaisėtina, kad mūsų krikščioniška buiti ir kultūrą aptvi-no žmogėdriški džiunglių įstatymai. Jokia valstybinė teisė žmogaus ne-besaugojo. Ir todėl teko gintis prieš bolševikinį žvėriškumą - tuo pačiu savisaugos instinkto būdu, lyg su plėšriais vilkais ar panteromis gru-miantis.

Birželio mėnuo itin pabrėžė tą bolševikų žiaurbę: žvėriški trėmi-mai prasidėjo. . .

Ir todėl vos netrukus Vokietija pa-sijudino prieš Maskvą ir bolševikai su vietiniais savo pakalikais išsigar-dę pakriko, lietuviai nedelsdami tam žiauriam savo tautos žudikui smogė atgal instinktyviu atsikėrsijimu. Taip buvo pradėta kova su žmogžu-dišku pavergėju, kuris ligi šiol tebe-naikina mūsų tautą ir su kuriuo mes istorinio būtinumo tebeverčiami ko-voti be paliovos, ligi lietuvių tauta

ous laisva. Jei kurios šeimos narys buvo bolševikų kankintas, ištremtas ar nužu-lytas, visai suprantama, kad toksai nevienas ėjo atsikirsti skriaudėjui. Nes kai bolševikai sugriovė mūsų valstybę ir įvedė džiunglių teisę, nieko kito nebeliko, kaip - "akis už akį, galva už galvą". Toks yra karo meto įstatymas. Bet šią kovą pradė-jo ne taikus lietuvis, o bolševikas, klasti ngai užgrobęs mūsų šalį. Ir lietuvis buvo priverstas stoti į mir-

- nukelta į 4 puslapį -

Bolševikai tebetiesia savo kruvinas rankas

J. Veikalas

dešimtį kartų pakartotas melas veiks žymiai geriau, nei tik kartą pasakyta tiesa. . . Leninas, - bolševizmo "dievas", - jis žino ką sako ir už tai viso komunistinio pasaulio propagan-da yra paremta klaidiu m e l u, ku-ris kalamas diena iš dienos nelai-mingajam pavergtam jų žmogui ir metamas pluoštais į laisvąjį pasau-lį.

Praslinkus beveik 20 metų nuo ka-ro pabaigos, kruvinasis komunizmas vis dar tebeieško "karo nusikaltėlių tikrumoje gi - ieško ir naikina tuos, kurie dar tebekovoja prieš tą bai-siąją žmonijos nelaimę - komuniz-mą!

Tai, kad Rusijos visas Sibiras, Ka zachstanas ir šiaurės Vandenyno vi-sas pakraštys yra nusėtas koncentracijos stovyklomis, kad šios sritys yra "draudžiamomis zonomis", kur tik aukos ir budeliai tegali įkelti koją, apie tai nekalba mūsų lietuviškieji išgamos. Jie to nemato, nes jiems tai draudžiama matyti ir tas draudimas yra duotas paties jų "bo-so" Nikitos Chruščiovo.

Jie nėra nei karto paminėję atlik-tų bolševikinių žudynių Praveniš-kiuose, Panevėžyje, Cervenėje, Kati-ne ir kitur. Ne. Mat ten išžudytieji, anot jų, buvo. . . liaudies priešai! Vadinasi, einant komunistine galvose-na, žudyti "liaudies priešą" galima ir visa tai taip natūralu. Bet jau gink Dieve, jei pabandysi gintis nuo okupuojančio tavo laisvą kraštą gro-biko, kuris braunasi jėga į tavo tė-vynę, - tu jau esi karo nusikaltėlis! Štai, tokių "karo nusikaltėlių" ir

ieško šiandien okupantas, talkinamą lietuvių tautos išsigimėlių, gyvenan-čių laisvajame pasaulyje.

Lietuvis kovėsi už savo tautos laisvę 1941 metais, mušdamas rusų visomis jėgomis. Jis kovėsi su bolševikiniais banditais, metamais iš parašutų į Lietuvą vokiečių-rusų kare, jis kovėsi ir naujai Lietuvą okupavus 1944 metais. Tos kruvinos kovos užsitęsė net iki 1958 metų ir visi Lietuvos laisvės kovotojai buvo okupanto vadinami banditais!

Komunistine logika sekant išėitu, kad kraštą okupavęs rusas yra "iš-vaduotojas", o savo tėvynę ginąs lie-tuvis yra "banditas", nes jis kaunasi su okupantu! Šitokios logikos bent iki šiol pasaulis dar nematė, - tai naujas išradimas, padarytas kruvi-nojo komunizmo ir jo vadų.

Toji taktika ne vien lietuvių tau-tai yra taikoma. Didvyriški Vengri-jos sukilėliai irgi buvo vadinami ir teisiamai kaip "banditai". . . Tą patį matome šiandien pietų Vietname - komunistai įsibovėliai iš šiaurės yra "laisvės kovotojai", kovojantieji už savo laisvę pietų vietnamie-čiai yra. . . imperialistiniai bandi-tai!

Ir šitokie šlykštūs melai ir nesą-monės, kaip matome, randa pritari-mo tuose, kurie, ar šiaip ar taip, vis tik nešioja savyje lietuvišką kraują ir yra tos pačios, šiandien kenčian-čios baisią rusų okupaciją, tautos nariai! Jie neša lietuvių tautai gė-dą, kuri tegali būti nuplauta sunkia bausme. Ir ji ateis. Ne amžiais komunizmas siautės pasaulyje, atėis

ir jam galas, tada mes galėsime pa-ieškoti t i k r ų j ų karo nusikal-tėlių ir savosios tautos išdavikų, kad teisingumo ranka pasiektų ir juos!

Šiandien "karo nusikaltėliais" - "banditais" jau paverčiami lietu-vių vyskupai, kun. L. Jankus už akių nutesiamas už "karo nusikaltimus" 15 metų kalėjimo, ieškomi mūsų karinių batalijonų vadai, kovoję su komunizmu, kaltinant juos tuo pa-čiu.

Taip. Komunizmo akyse mes vi-si esame banditai, nes siekiame sa-vo tautai laisvės ir kraštui nepri-klusomybės, kuris dabar yra pa-vergtas ruso.

Mes patartume tiems, kurie nuo-širdžiai ieško karo nusikaltėlių, - teatsisuka į Kremliaus pusę. Ten yra jų tikras lizdas. Kremliaus da-bartinis budelis Nikita Chruščiovas viešai kaltina kitą tokį pat budelį, sedėjusi prieš jį Kėmliuje, Stalina žudynėmis. . . (Nikita nieko nekalba apie jo pravestas žudynes Ukrainoje. . . kalbės sekantis budelis, kuris atsisis Kremliaus sostan. . .) Betgi Stalinas ne vienas savo rankomis išžudė virš 30 milijonų žmonių, - turėjo padėjęs. Nikita irgi ne vie nu vienas išžudė sukilusius ukrai-niečius, kur žuvo arti 3 milijonų. . . O kiek tokių "Katynų" yra Rusijoje? Kas atspės?! Štai uždavinys Ame-rikos komunistams - paba ndykite surasti tuos Stalino ir Chruščiovo talkininkus, kurių rankose rado sau mirtį milijonai nekaltų žmonių! Pa-bandykite juos ir jų talkininkus pa-traukti į JTO teismą - pamatysite, kad ir jūsų juoda sąžinė kiek aprim išvydusi tiek nekalto kraujo.

Mūsų visuomenininkai: (iš kairės) Dr. B. MATULIONIS, Dr. V. INGE-LEVIČIUS, Dr. V. KANAUKA ir Dr. V. PAPROCKAS po Vasario 16d. minė-jimo New Yorke. Nuotrauka - V. Augustino

KVIEČIAME VISUS BENDRADARBIUS, SKAITYTOJUS IR LAIKRAŠČIO BIČIULIUS Į RENGIAMĄ š. m. BALANDŽIO 18 dieną (šeštadienį) PAVASARINĮ SPAUDOS BALIŲ, kuris įvyks BALIO PAKŠTO SALĖJE - 2801 West 38 Street

Laisvosios Lietuvos - Spaudos Balius!

NUOTAIKINGA PROGRAMA, PUKUS BALIO PAKŠTO ORKESTRAS ŠOKIAMS IR KITI BALIAUS PAJVAIRINIMAI SUTEIKS PUKIĄ NUOTAIKĄ Veiks užkandų ir gėralų barai. KVIEČIAMI VISI - VISI! Pradžia 7 val. 30 min. vakare.

ĮĖJIMAS TIK 2 DOLERIAI

Norintieji iš anksto užsisakyti staliukus skambina LAISVOSIOS LIETUVOS telefonu - FR 6-5416

LAISVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

911 West 32 St. CHICAGO 8, Ill. Tel: FR 6-5416

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.
Published bi-weekly on Thursdays
by LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis
Igaliausias leidejas - V. KAČINSKAS

Redaktorius - A. J. KAULĖNAS

Administratorius - K. RADVILA

Prenumerata metams \$ 5. Atskiras numeris 20 c.
Subscription per year \$ 5 20 c. per copy

GARBĖS LEIDĖJAI: J. Bagdonavičius, St. Jakubickas, J. Lietuvninkas, Dr. K. Liutkus, Br. Macianskis ir L. Virbickas

Neatidėliotinas reikalas mūsų santykių su žydais klausimu

Protarpiais vis ir vis išskyla mūsų santykių su žydais klausimas. Bolševikai ir jiems tarnaujantieji, ieškodami preteksto mūsų tautai apšmeižti ir suniekinti, nei iš šio nei iš to kartais ima skelbti tokią piktą fantaziją, esą lietuviai karo metu blogai elgėsi su žydais. Net drįstama karti tokia nesąmonė, esą lietuvių tauta nusikaltusi žydų žudymu. Mūsų tautos priešams šitoks šmeižimas yra parankus, ir todėl jie karais nuo karto vis jį paleidžia į apy vartą.

Kadangi mūsų tautos sąžinė šiuo atžvilgiu tikrai yra gryna ir švari, todėl mes turime nebijoti tą klausimą išsiaiškinti ligi dugno.

Ligi karo, kol lietuviai gyveno nepriklausomoje valstybėje, kol patys savarankiškai tvarkėmės (ir todėl buvome už viską tikrai atsakingi), visi žino, kad nei jokių žydų skriaudimų mūsų krašte nebuvo. Ekonominiai daugelyje sričių žydai neturėjo pirmumą, bet mes tik kultūringu ir teisingu būdu siekėme ištvirtinti savo šalyje, laisvai varždamiesi dėl ekonominių pozicijų. Ir tai itin pabrėžtina, nes mūsų stambesnių kaimynų šalyse (Vokietijoje ir Lenkijoje) žydai toli gražu tokių lygiateisių pozicijų neturėjo. Betgi lietuviai, nuo Gedimino laikų garsūs visoje Europoje savo tolerantiškumu, nepasėkė kaimynų pavyzdžiais ir nesukriaudė tautinių mažumų.

Kai 1940 m. Lietuvą staiga užpuolė bolševikai ir iš pačių lietuvių

rankų atėmė valdžios vadžias, sugriovė mūsų teisėtumą ir tvarką - vien tik tada buvo sąmoningai įvesta įvairių grupių luominė ir tautinė neapykanta ir pradėtas žiaurus be teismis žmonių skriaudimas bei žudymas, sadistiški kankinimai, trėmi mai. Ir, deja, šituos žiaurius pavergėjus, mūsų tolerantiškos buities griovėjus kaip tik labai dideliu nuosimčiu palaikė Lietuvoje ligi tol saugiai gyvenę ir nesukriaudžiami buvę žydai. Per vienerius metus tuomet bolševikai mūsų mažoje šalyje įvykdė tūkstančius kankinimų bei žudymų. Per trumpą laiką gyvenimas buvo grąžintas į primityvių barbarų laikus, kada joki įstatymai negloboja dorą žmogaus, o pati valstybė tyčiomis vykdo skriaudas, ugdo tautinį antagonizmą, tarpusavio neapykantą. Taip tad tik komunizmas atnešė į Lietuvą žudynių praktiką, kurios ligi tol lietuvis nežinojo, kuri mūsų būdai visada buvo svetima. Todėl visai suprantama, kad Maskvos kom

Komunistų propagandon pučiantieji "Vilnis", "Laisvė", "Vienybė" ir okupanto leidžiamas "Tėvynės Balsas" dažnai mums primena apie kaž kokius "karo nusikaltėlius", kurie (išival zduokite!) yra nužudę daugiau nekaltų žmonių, nei pats komunizmas okupavęs Lietuvą! Leninas viešai yra pasakęs, kad

A. A. STEPAS SODEIKA

"Dirvos"kliše

munizmas (drauge ir praktiški jo vykdytojai, kurių didelė dalis kaip tik buvo ž y d a i, kuriems mes nieko pikto nebuvo padarę) sukėlė didžiausią žmonių pasipiktinimą. Juk tai buvo pasibaisėtina, kad mūsų krikščioniška būtį ir kultūrą aptvino žmogėdriški džiunglių įstatymai. Jokia valstybinė teisė žmogaus nebesaugojo. Ir todėl teko gintis prieš bolševikinį žvėriškumą - tuo pačiu savisaugos instinkto būdu, lyg su plėšriais vilkais ar panteromis grumiantis.

Birželio mėnuo itin pabrėžė tą bolševikų žiaurbę: žvėriški trėmi mai prasidėjo...

Ir todėl vos netrukus Vokietija pasijudino prieš Maskvą ir bolševikai su vietiniais savo pakalikais išsitarė pakriko, lietuviai nedelsdami tam žiauriam savo tautos žudikai smogė atgal instinktyviau atsikeršijimu. Taip buvo pradėta kova su žmogžudišku pavergėju, kuris ligi šiol tebe naikina mūsų tautą ir su kuriuo mes istorinio būtinumo tebeverčiame kovoti be paliovos, ligi lietuvių tauta

bus laisva.

Jei kurios šeimos narys buvo bolševikų kankintas, išstremtas ar nužudytas, visai suprantama, kad toksai nevienas ėjo atsikirsti skriaudėjui. Nes kai bolševikai sugriovė mūsų valstybę ir įvedė džiunglių teisę, nieko kito nebūliko, kaip - "akis už akį, galva už galvą". Toks yra karo metu įstatymas. Bet šią kovą pradėjo ne taikus lietuvis, o bolševikas, klastiškai užgrobes mūsų šalį. Ir lietuvis buvo priverstas stoti į mir - nukelta į 4 puslapį -

Bolševikai tebetiesia savo kruvinas rankas

J. Veikalas

dešimtį kartų pakartotas melas veiks žymiai geriau, nei tik kartą pasakyta tiesa... Leninas, - bolševizmo "dievas", - jis žino ką sako ir už tai viso komunistinio pasaulio propaganda yra paremta klaidi m e l u, kuris kalamas diena iš dienos nelaimingajam pavergtam jų žmogui ir metamas pluoštais į laisvąjį pasaulį.

Praslinkus beveik 20 metų nuo karo pabaigos, kruvinasis komunizmas vis dar tebeieško "karo nusikaltėlių tikrumoje gi - ieško ir naikina tuos, kurie dar tebekovoja prieš tą baisiąją žmonijos nelaimę - komunizmą!

Tai, kad Rusijos visas Sibiras, Ka zachstanas ir šiaurės Vandenyno vis sas pakraštys yra nusėtas koncentracijos stovyklomis, kad šios sritys yra "draudžiamomis zonomis", kur tik aukos ir budeliai tegali įkelti koją, apie tai nekalba mūsų lietuviškieji išgamos. Jie to nemato, nes jiems tai draudžiama matyti ir tas draudimas yra duotas paties jų "bos" Nikitos Chruščiovo.

Jie nėra nei karto paminėję atliktų bolševikinių žudynių Praveniškiuose, Panevėžyje, Cervenėje, Katinė ir kitur. Ne. Mat ten išžudytieji, anot jų, buvo... liaudies priešai! Vadinasi, einant komunistine galvosena, žudyti "liaudies priešą" galima ir visa tai taip natūralu. Bet jau gink Dieve, jei pabandysi gintis nuo okupuojančio tavo laisvą kraštą grobiko, kuris braunasi į tavo tėvynę, - tu jau esi karo nusikaltėlis! Štai, tokių "karo nusikaltėlių" ir

ieško šiandien okupantas, talkinamą lietuvių tautos išsigimėlių, gyvenančių laisvajame pasaulyje.

Lietuvis kovėsi už savo tautos laisvę 1941 metais, mušdamas rusų visomis jėgomis. Jis kovėsi su bolševikiniais banditais, metamais iš parašutų į Lietuvą vokiečių-rusų kare, jis kovėsi ir naujai Lietuvą okupavus 1944 metais. Tos kruvinos kovos užsitęsė net iki 1958 metų ir visi Lietuvos laisvės kovotojai buvo okupuoto vadinami banditais!

Komunistine logika sekant išėitu, kad kraštą okupavęs rusas yra "išvaduotojas", o savo tėvynę ginąs lietuvis yra "banditas", nes jis kaunasi su okupantu! Šitokios logikos bent iki šiol pasaulis dar nematė, - tai naujas išradimas, padarytas kruvinojo komunizmo ir jo vadų.

Toji taktika ne vien lietuvių tautai yra taikoma. Didvyriški Vengrijos sukilėliai irgi buvo vadinami ir teisiamai kaip "banditai". Tą patį matome šiandien pietų Vietname - komunistai įsibrovėliai iš šiaurės yra "laisvės kovotojai", kovojantieji už savo laisvę pietų vietnamiečiai yra... imperialistiniai banditai!

Ir šitokie šlykštūs melai ir nesąmonės, kaip matome, randa pritirimo tuose, kurie, ar šiaip ar taip, vis tik nešioja savyje lietuvišką kraują ir yra tos pačios, šiandien kenčiančios baisingų rusų okupaciją, tautos nariai! Jie neša lietuvių tautai gėdą, kuri tegali būti nuplauta sunkia bausme. Ir ji ateis. Ne amžiais komunizmas siautės pasaulyje, atė

ir jam galas, tada mes galėsime paieškoti tikrųjų karo nusikal tėlių ir savosios tautos išdavikų, kad teisingumo ranka pasiektų ir juos!

Šiandien "karo nusikaltėliais" - "banditais" jau paverčiami lietuvių vyskupai, kun. L. Jankus už akių nutesiamas už "karo nusikaltimus" 15 metų kalėjimo, ieškomi mūsų karinių batalijonų vadai, kovoję su komunizmu, kaltinant juos tuo pačiu.

Taip. Komunizmo akyse mes visi esame banditai, nes siekiame savo tautai laisvės ir kraštui nepriklausomybės, kuris dabar yra pavergtas ruso.

Mes patartume tiems, kurie nuosirdžiai ieško karo nusikaltėlių, - teatsisuka į Kremlius pusę. Ten yra jų tikras lizdas. Kremlius dabartinis budelis Nikita Chruščiovas viešai kaltina kitą tokį pat budelį, sedėjusi prieš jį Kėmiuje, Staliną žudynėmis... (Nikita nieko nekalba apie jo pravestas žudynes Ukrainoje... kalbės sekantis budelis, kuris atsisisės Kremlius sostan...) Betgi Stalinas ne vienas savo rankomis išžudė virš 30 milijonų žmonių, - turėjo padėjęs. Nikita irgi ne vien nu vienas išžudė sukilusius ukrainiečius, kur žuvo arti 3 milijonų. O kiek tokių "Katynų" yra Rusijoje? Kas atspės?! Štai uždavinys Amerikos komunistams - paba ndykite surasti tuos Stalino ir Chruščiovo talkininkus, kurių rankose rado sau mirtį milijonai nekaltų žmonių! Pabandykite juos ir jų talkininkus patraukti į JTO teismą - pamatysite, kad ir jūs juoda sąžinė kiek aprim išvydui tiek nekalto kraujo.

Mūsų visuomenininkai: (iš kairės) Dr. B. MATULIONIS, Dr. V. INGE-LEVIČIUS, Dr. V. KANAUKA ir Dr. V. PAPROCKAS po Vasario 16d. minėjimo New Yorke. Nuotrauka - V. Augustino

KVIEČIAME VISUS BENDRADARBIUS, SKAITYTOJUS IR LAIKRAŠČIO BIČIULIUS Į RENGIAMĄ š. m. BALANDŽIO 18 dieną (šeštadienį) PAVASARINĮ SPAUDOS BALIŲ, kuriš įvyks BALIO PAKŠTO SALĖJE - 2801 West 38 Street

Laisvosios Lietuvos - Spaudos Balius!

NUOTAINGA PROGRAMA, PUKUS BALIO PAKŠTO ORKESTRAS ŠOKIAMS IR KITI BALIAUS PAJVAIRINIMAI SUTEIKS PUKIĄ NUOTAIKĄ Veiks užkandį ir gėralų barai. KVIEČIAMI VISI - VISI! Pradžia 7 val. 30 min. vakare.

ĮĖJIMAS TIK 2 DOLERIAI

Norintieji iš anksto užsisakyti staliukus skambina LAISVOSIOS LIETUVOS telefonu - FR 6-5416

ŽINGSNIAI Į ATEITĮ

ALVUDAS (Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugija) neseniai buvo surengusi iškilų Čikagos Mc Cormick Pl., aplankymui ten rengtos gėlių parodos. Be Valdybos pirmininko-mok. Petersonienės iškilose dalyvavo abu vicepirmininkai: Dr. J. Adomavičius ir Dr. O. Vaškevičiūtė; inž. J. Slabokas ir skaitlinėgas būrys kt. Alvudo bendradarbių, rėmėjų ir auklėtinį. Pamatyti tikrai buvo kas ir buvo kuo pasidžiaugti. O kiek nuoširdaus džiaugsmo, džiugaus klegėsio mūsų mažiesiems sudarė puikus žaliuojančių medelių ir įvairiaspalvių gėlių apšviesti kvadratai, lysvės, takeliai!... Bežydnčių dekoratyvinių krūmų ir baltų beržų gojeliai, kuriuose iš įvairiai balsais paukštelių giedamos sutartinės ryškiai išsiskyrė iš mažens mums pažįstamas lakstūtes balselis - himnas meilei. Ir čia pat, - išdidžiai, iš aukštų uolų, iš medžių ir krūmų tarpo, kalnų upokšniai bemaž savo křištolinį vandenėlį žemyn, kuris uždamas, banguodamas ir pu-

todamas dirbtinomis kaskadomis, kažkur skuba, plaukia nebesugrįžtamai... Ir tikrai šioji iškila, žiemos gavėnią palydint ir šelmį burtininką pavasarėlį pasitinkant, dalyviams paliko, palikdama gražiausius išpuodžius.

ALVUDO įkūrėjas ir nuolatinis jo entuziastas - vadovas Dr. JONAS ADOMAVIČIUS mažųjų būrio vidury vos spėjo atsakinėti į klausimus... Tik rodo, tik aiškina kodėl gelytės taip įvairiaspalviai žydi, kuo ir kaip žuvtės maitinasi, kaip paukštelius šalta-gilia žiemą lesinti, o pavasarėlyje inkilėlius įrengti, kad jie ir namučių palangėje gražiai mums čiuibėtų.

Po gelynus, gojus, klonius, čiurlenančius upokšnius ir pilnas žuvelių skaidriavandenės kudras kelionę gerokai įpusėjęs, rūpestingasis vadovas Dr. J. Adomavičius, atkovojęs užkandinėje reikiama vietų skaičių, savo intendantų - p. Bosienės ir kitų padedamas, visus (apie 30 žmonių, neskaitant vaikų) pavaišina atsi-

gabentu iš namų skaniu ir puikiu maistu: kugeliu, dešrelėmis, bulku-tėmis, arbata ir pieneliu. Ir visa tai veitui! Visiems! Tai Dr. J. Adomavičiaus dovana Alvudo veiklai. O ir bilietus įėjimui į parodą buvo ga-vėš ne vienas iš to paties idealisto dakataro...

Akivaizdoje tos didelės ir plačia-šakės ALVUDO veiklos, visi tautini susipratę lietuviai, be politinių ir religinių išitikinimų skirtumo, turė-tų gausiai ir visakeriškai remti tą kilnią ALVUDO veiklą, nes jis ugdo tą jėgą, kuri atitrauks mūsų jauni-mą iš "bytnikų", paskatins ir išmo-kys pamilti kas lietuviška, gražu ir kilnu. Išmokys be kompromisų įvai-riausiomis priemonėmis ir įvairiau-siose apylostovose kovoti už lietuvi-vybę, už gimtosios tėvų šalies laisvę!

ALVUDO globoje auga mūsų ateit-ies veiklos žiedai, kuriais tikrai nenusivilsime!

KALPAS UOGINIUS

NEATIDĖLIOTINAS REIKALAS

Tąsa iš 3 psl.

tiną kovą su žvėrišku priešu. Jei žydai tuo pirmuoju bolševik-mečiu buvo gausiai prisidėję rem-dami mūsų valstybę staiga sugriov-usius ir mūsų tautą naikinančius komunistus, tai ir jie visai teisingai nusipelnė p a s m e r k i m o . Bet ir šiuo atveju lietuvis žiūri teisybę, neskelbia neapykantos, bet iššauktas į kovą - negali ramiai kentėti skria-dą. Be to, karo metu, kai bolševikai jau buvo suardę Lietuvoje morali-

Knygos

Antanas Maceina NIEKŠYBĖS PASLAPTIS. Antikristas istorijoje pagal V. Solovjovo pasakojimą. Išeido Atėtininkų Federacija, spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė 1964 m. 294 pusl. Kaina \$ 4.00. Viršelis ir aplankas Pauliaus Jurkaus. Gaunama visuose lietuviškuose knygynuose ir Atėtininkų Federaci-jos centre - 916 Willoughby Ave, Brooklyn 21, N. Y. ***** Asmenų, Dievybių ir Didvyrių VARDYNAS, surinko ir priėmė Anis Rūkas. 89 pusl. Kaina \$ 3.00 Gaunama pas autorių, adresu: 712 West 17 Place, Chicago 16, ILL.

Dail. KESTUTIS E. ZAPKUS

gimęs 1938m. Lietuvoje; baigęs Čikagos aukš. mokyklą 1956m. įstojo į The Art Institute of Chicago, kurį baigė 1960m. ir 1962 metais gavo magis tro laipsnį Syracuse universitete. Šiuo metu dailininkas gilina studijas Pa-ryžiuje. K. Zapkus yra dalyvavęs eilėje amerikiečių ir lietuvių menoparodų: 1962m. Čiurlionio Galerijoje turėjo pirmąją savo darbų parodą, vėliau sėkmingai dalyvavo II-ojo Liet. Kultūros Kongreso dailės parodoje, o per-eitais metais Chicagos Meno Vestivalyje laimėjo I premiją \$2.500. Šiais metais du jo įspūdingi darbai buvo išstatyti ALRKF Religinio Meno Pa-rodoje Čikagoje, kuri vyko kovo mėn. 7-15 dd. Šv. Kryžiaus parap. meno galerijoje.

Inž. MIK. IVANAUSKAS, neseniai įvykusios Čikagoje Religinio Meno Parodos vykdytojas ir organizatorius savo šeimos tarpe - sūnus Eugenį jus, inž. studentas, p. Elena Ivanauskienė, stud. Reg. Kizlauskaitė ir inž. M. Ivanauskas viename iš parodos kampelių. Nuotrauka-V. Noreikis

nus įstatymus, sugriovė normalią žmonišką buitį, gal būt, radosi dau-giau ir netvarkingų išsišokimų, už kuriuos atsakomybę tenka patiems bolševikams. Tai jie atnešė į Lietu-vą žudymų praktiką, tai jie sukurstė neapykantą, tai jie aprobavo beteis-mius žudymus.

Dabar prieš mus - mūsų politi-niams veiksniams - pirmaeilis už-davinys: pagaliau išsamios knygos forma viešai paskelbti visas tikslas žinias, kur, kada ir kurie žydų tau-tos asmenys talkininkavo bolševiki-nei sistemai, kankinant ir naikinant lietuvių tautą. Kol nevelu, reikia kviesti visus, kas tik ką žino ar at-simena, suteikti informacijas. Ir vi-sa reikia tuoj skelbti viešumoje. Kai mes priekaištus tylomis praleidžiame, tai kai kam atrodo, kad kalti esame.

Ne gana, kad archyvuose, gal būt, jau yra surinkta faktų, o mes plačio ji visuomenė jų nežinome ir turime skaudžiai kentėti neteisingus užgau-lijimus. Esame politinė emigraci-ja, todėl visi aliai vienas turi būti sąmoningi ir pasiruošę tinkamai at-kiršti prieš mūsų priešus. Tiesiog neat-leistinas apsilėidimas, kad šiandien, išskylant priekaištams, mūsų visuo-menė neturi konkrečios, viešai pas-kelbtos medžiagos. O tikrai buvo paskirų žydų tautybės asmenų ne-mažai, kurie talkininkavo bolševika-mas smaigiant lietuvių tautą. Nekal-bėkime bendrybėmis, nedejuokime tuščiai, o kalbėkime faktais. Tuo tarpu bolševikai net iš nieko prifab-rikuoja "faktų" ir skelbia viešumai o tada daugelis jais ir patiki, kai nė-ra tinkamo atkirčio iš antrosios pu-sės. Taigi, kogrėičiausiai paruošti-nas leidinys su išsamia medžiaga apie tų bent pirmųjų bolševikinių

metų (1940-41) skriaudas ir žudynes mūsų tautoje. Nereikia užsnūsti vien rezoliucijų alaso veikloje, kai yra skaudesnio aktualumo uždaviniai.

Antra vertus, gretomis reikia iš-ryškinti faktus, kiek lietuviai parodė meilės ir žmoniško pasiaukojimo žydų tautai, kiek net gyvybės neteko gelbstint žydus nuo nacių žvėrišku-mo. Ar kas surinko tuos faktus? O reikia juos turėti po ranka, kai išky-la ginčai ar neteisingi priekaištai. Reikia turėti medžiagą, kuria parodytume pasauliui, kokia tolerantiinga ir net už kitus pasiaukojanti yra mūsų tauta.

Veiklioji Ona Šimaitė yra žydų šimtais išgelbėjusi nuo sunaikinimo O kodėl mes tų faktų neturime po ranka? Kiekviename Lietuvos mies telyje ir apylinkėse buvo slepiami ir globojami žydai vokiečių okupaci jos metu - reikia tą viską surinkti, tinkamai suredaguoti ir paduoti visuomenės žiniai. Taip pat reikia pa-siekti, kiek tik galima, visus žydus, kurie lietuvių pastangomis išliko gyvi ir gyvena laisvajame pasaulyje. Ką jie turi pasakyti apie lietuvių tautos žmoniškumą? Ar jie pritari tiems komunistų ir jų palydovų skleidžiamoms šmeižtams, esą, mū-sų tauta yra nusikaltusi žydams?

Kol mes per nerangų apsilėidimą šitų žinių nesurerkame vienon vieton ir tinkamai paruoštu būdu nepas-kelbiame viešumai, tai tą spragą vis ir vis išnaudoja bolševikiniai pa-salūnai, nes jiems nerūpi teisybė, o tik mūsų apjuodinimas ir suniekini-mas. Todėl būtina reikia atimti jie-mis tą progą nus šmeižti. Reikia drąsiai pakloti ant delno teisingus faktus ir tuo būdu bent šioje srityje juos aptildyti.

A. LEKYS

53-oji tąsa

Suosos ežerą mes pasiekiame be jokio vargo, nors tas, palyginti, ne-ilgas kelio tarpas mums paėmė dau-giau laiko, nei mes buvome numatę. Teko keliauti labai atsargiai, bijant susidurti su mūsų matyta partizanų kolona, nukeliavusia irgi ta pačia kryptimi. Bet mes jos daugiau nebe-matėm; ji dingo be garso...

Esame gan nuošalioj ir vienišoj aplinkoj, ant pat ežero rytinio kran-to.

Jau švinta. Mes paežere dar žy-giuojame jo šiauriniu pakraščiu iki susirandame klampinė nendryne gerą poilsiui vietą. Čia pat miškas. Mūsų pasirinkta poilsiui vieta gal tik tuo nepatogi, kad pavojui iš-tikus, mes būtume atkirsti nuo pasi-traukimo, nes esame giliai įėję į nendryną siauru gaubriu, tartum ko-kiu taku.

Aplink mus vėslus nendrynas, van duo ir klampynė. Geresnės vietos ieškoti nebėra laiko, nes jau visai šviesu. Aptarę, kaip pasirinktoji vieta yra ne taip jau saugi (o kada mes neriz-ikavome!), nutariame pakaitomis bu-dėti, kad nebūtume iš netyčių užklup-ti.

Perkūnas neš pirmąją sargybą. Smagu išsitiesti minkštame sama-nų-Zolės patale. Pasiklojęs savo bre-zentinį apsiaustą ant žemės, kad drėgmė "neišėstų" kaulų, ilsiuosi vi-su kūnu, besiklausydamas ramios nendrių šlamėjimo muzikos... Ji to-kia rami ir taip migdanti...

Perkūnas man leido gerokai nu-migti. Kai pažadino, saulė jau ritosi į vakarų pusę... Šioje užuovėgoje ir tarp nendrių-karšta, kaip tėvo pirtyje! Esu šla-pias nuo suprakaitavimo, bet jaučiu-si gerai pailsėjęs.

Lietuvos Milžinai

Kovojančios Lietuvos Partizano atsiminimai

IŠ NETOLIMOS PRAEITIES
Tikrų įvykių apžvalga

Mano draugžis neraginamas tiesi-siai mano guolyje ir po minutes ki-tos jau pučia išvargusio žmogaus miegu...

Išsirengiu, kaip maudynėse, iki nuogumo ir gaivinuosi saulute, ma-loniai šildančia mano kuprą.

Saulėi jau leidžiantis išgirstų kaž-kur toli balsus, atskrendančius eže-ro paviršiumi. Nieko negaliu matyti pro mus supančias tankias nendes, bet nemanau kad tatai sudarytų mu-mis kokį pavojų, nes balsų mišinys aiškiai išskiriu moteriškus balsus. Jie kurį laiką šūkauja, juokauja ir tik saulei nusileidus dingsta visi gar-sai. Vėl ramu. Tik kylantis vė-jas kas kart stipriau šlama nendre-se ir netolimo miško medžių viršū-nėse. Gulint šiame ramiam kampe lyje atrodo, kad ir vėl gali būti aud-ra: tvanku, dangus tamsiai mėlynas ir pernelyg skaidrus. Šilta. Nesijau-čia jokio atvėsimo, net ir saulei nu-sileidus.

Mes ir vėl žygyje...

Einame Suosos upės (geriau pasakius - upelio) pakraščiais, aplenk-dami pakeliui sutiktas sodybas, iki Viešintų - Palėvenės vieškelio.

Jis tuščias. Gerokai sunaikintas karo metu tankų ir sunkvežimių pra-vežomis, vietomis net nebėra jokio

griovio. Niekas jo netaiso, niekam nerūpi tie darbai. Bolševikai susi-rūpinę išvirtinti pavergtame krašte, suorganizuoti savus pakalikus ir praveisti baudžiosv reformą - suva-ryti visus ūkininkus į bendrus vals-tybinius dvarus, o ūkininkai visomis jėgomis laikosi savo numylėtos žemės ir tik nagano pagalba teišvaro-mi iš savojo kampelio... Ir kas to-se aplinkybėse besirūpins keliais ar kita krašto gerove?

Ramu. Nutariame kurį laiką eiti vieškeliu, duodami tuo kojoms poil-sį. Reikia atsiminti, kad keliavimas pievomis, miškais ar kokiais dirvo-nais mūsų vargšems kjoje yra sunkus darbas...

Pagaliam artėjame prie Subačiaus Kupiškio geležinkelio. Išsukame iš vieškelio ir pakrūmiai prisiartiname. Netoli mūsų yra Radžiūnų gele-žinkelio stotelė-sustojimo vieta.

Naktis yra kiek šviesesnė, nei bu-vusi. Matomumas vis vien nėra didelis. Artimiausioje aplinkoje mes ne-matome ir negirdime jokių įtartinų ženklų ar garsų.

Kurį laiką pailsėję, kertame gele-žinkelį ir artėjame į Lėvens upę. Prieš mus miškas (mūsų žiniomis jis nėra didelis) ir už jo turėtų būti Noriūnų dvaras. Mes jį turėtume ap-lenkti, palikdami šiaurėje ir pasie-

kę upę turėtume bandyti per ją per-sikelti dar nakties metu.

Mes jau esame miško pakraštyje. Dešinėje nuo mūsų yra kelios sody-bos. Mes jų nematome, nes jos yra dengiamos nakties tamsos ir me-džių, bet atsargumo vedini, ilgokai stebime visą atvirą plotą, esantį da-bar prieš mus. Iki Lėvens dabar jau nebeturime geresnės dangos - at-viras plotas, jei neskaityti mums ma-tomo Noriūno dvaro didelio parko, kuris nakties tamsoje dunkso kaip koks tamsus šepetys kiek švieses-niame dangaus fone.

Mūsų žiniomis, Noriūnų dvaras, kaip kolchozo centras, yra saugomas stribų, sudarytų daugiausia iš Kupiškio padugnių - naujųjų rojaus apaš-talų.

Šioji vieta nėra saugi. Mums į kai-rę yra kitas dvaras - Palėvenės, ku-ris irgi turi sargybas. Taigi, saugias kelias mums pasiekti Lėvens upę ir yra tas tarpas tarp tų dviejų dvarų. Jei mes laikysimės atokiai nuo Noriūnų dvaro, tamsoje mūsų niekas negalės matyti, jei ir būtų kokie sargybu postai to dvaro parko pakraščiuose.

Mūsų stebėjimą kliudo nakties tamsa ir gan nemažas vėjas. Tai mums neparanku, bet įsitikinę, kad aplink mus nėra jokių raudonojo ro-

jaus "kūrėjų", išeiname į atvirą plo-tą.

Šioje vietoje, matyti, būta nemažo susirėmimo vokiečių - rusų kare, vokiečiams besitraukiant į vakarus, nes praeiname keliolika artilerijos (ar lėktuvo) bombų išartų duobių. Jos, reikia pasakyti, nemažos.

Staiga išgirstame rusišką piktą sakinį:

- Kur einate? Atgal!

Tokiose aplinkybėse šis rusiškas riksmas mums aiškus, net ir nemo-kant gerai rusų kalbos...

Jis atskrido iš to paties miško, iš kurio mes tik ką išėjome į atvirą plotą... Mes dabar jau esame apie 200 metrų nuo jo atsitolinę.

Taip staiga užklupti, kelioms sekundėms suminėm ir nežinom ką toliau daryti... Protas veikia žaibu, pakišdamas mintį, kad kol kas, bent šioje minutėje, mes dar nesame lai-komi priešais... Bet pasiklydusiais stribais, kurių, aišku, ten miške turi būti daugiau...

Kaip mes prasilenkėm su jais miške? Kaip jie mūsų anksčiau ne-pamatė? Kas atspės ir kas turės laiko tokiu momentu splioti?!

Jie, greičiausia, bus susispietę mūsų aplenkų pamiškės vienkiemų rajone ir miško ošime, aišku, negir-dėjo mūsų prisartinimo prie miško pakraščio, ar tiesiog (jei ir matė) palaike mūsų "savaisiais"...

Mes minutei sustojame. Kūnas pil-nas keistos elektros... Ir jau sekan-čiose sekundėse mūsų automatai, perkabinti per petį, vikriai atsidu-ria rankose, parengti susirėmimui.

Tai truko kelias minutes. Mes te-bestovime atsikusė veidu į mišką. Tamsiame miško fone nieko nemat-me, vien juodumą. Tas pats piktas ir komanduojuantis balsas, atrodo dabar atskrendas iš artimesnės dis-tancijos, dar kartą kartoją:

- Atgal! Atgal! Koks velnias jus neša į laukus?!

Spaudos ir gyvenimo verpetuose ...

TIK TIEK BELIKO ...

Pasiskaičius "Vienybėje" paskelbtą "Chicago vienybėčių rezoliuciją" galima pagalvoti, kad ji surašyta "Tėvynės Balso" cenzoriaus-komunisto Michailovo. Ji visu šimtu nuosimčių priderinta prie "Golos Rodiny" vedamosios linijos - liuliu ti iševijos budrumą bei kovingumą. Tie keli "Vienybės" klapčiukai siūlo iševijai pasitenkinti savo parapijiniais rūpesčiais, paliekant Lietuvos vadavim klausimą nuošaliai - "geresniems laikams"...

Čikagos vienybėčių rezoliucija gudriai persunkta komunistiniu ragu ir vargu bau pavergtas lietuvius, paskaitęs tokį okupantų palankioje dvasioje surašytą nutarimą patikėtų, kad jo autoriai yra ne Vankos ar Katiušos, bet Čikagoje gyvenantieji nuo rusko teroro pabėgėliai E. Šulaitis, V. Zalatorius, J. Kreivėnas ir dar pora kitų.

Susirinkime dalyvavo vos keli Tys liavienės ir Narkeliūnaitės garbintojai ir jeigu iš tikrųjų jų yra taip mažai Čikagoje, tai tas tik sako, kad "Vienybės" reputacija Amerikos lietuvių sostinėje labai... labai nusmuco... Kur gi dingio šimtai kitų pirmiau buvusių to laikraščio padorių skaitytųjų? Nejaugi teliko tik keli, kurie net po savo "manifestu" nedrįso padėti parašų? Ar nėra tai įrodymas, kad... vienintelio pasaulio nepartinio, einančio viltininko A. Smetonos pėdomis" laikraščio "Vienybės" lageris greitai tempu išsisklaido ir skėstantiame raudonoje jūroje laive beliko lakstyti tik kelios paraudusios žiurkės.

ŽYDIŠKI MACAI ...
Pernai Chruščiovas neleido žydams nei savo imperijoje kepti macas nei jų iš užsienio parsigabanti pašal pas pavidale. Na ir sukėlė laisvojo pasaulio žydai triukšną! Pabūgo diktatorius ir šiais metais passoveriui ne tikai nedraudė Maskvoje kepti macas, bet ir "vyriausybė macų kepimui paskirė 13.200 svarų kvietinių miltų"... Negana to: panaikino raudonasis diktatorius taipgi draudimą užsienio macų siuntoms ir sovietų žydai gavo daug siuntinių iš Amerikos, Izraelio, Paryžiaus, Briuselio ir Londono.

Tas akivaizdžiai parodo, jog Nikita bijo pasaulio opinijos ir lietuviams iševijoję nėra ko snausti ir klausyti patarimų Šulaičio, Zalatoriaus ir Co. Reikia atkakliai kovoti su okupantu ir kiekviena proga kelti jo suvaržymus bei daromą mūsų tautai ir kraštui skriaudą. NEMĀMONES KĀLBA TIE keli Čikago-

Mes žengiamo kelis žingsnius jo link, kol pasiekiami bombų išartą duobę. Sulipame į ją.
Toks mūsų elgesys, matyti, išveda jį iš lygsvaros ir dabar jis jau rėkia visa plačia rusiška burna:
- Kalės vaikai! Aš jums "mordas" (veidus) išdaužysiu!
(Reikia pasakyti, kad aš jau labai gerai žinojau ir mokėjau visus sultinguosius burliokų keiksnius, už tai supratau ką jis turi mintyje žadėdamas mums "išdaužyti mordas"...)
Netrukus mes pamatome tamsią figurą! Jis sparčiai eina į mus... Vienas!
Mus dabar skiria virš šimto metrų distancija. Rusas, aišku, nieko neįtaria, laikydamas mus "savais"... Mūsų automatams šioji distancija dar kiek per didelė... Bet tuo laiku jis taiga sustoja. Gal jam gimė kokia įtartina mintis, kas žino... Bet ta pačia sekunde Perkūnas pakyla iš duobės, mesdamas man tik vieną sakinį:
- Palauk... Jis nori susitikti su mumis...
Ir eina jis neskubėdamas jo link, o rusas kaž ką murma ir murma... Pašėlusio įtempimo minutės!
Juos jau skiria nedidelis plotas... Staiga sausu aidu sukala automato salvė... Trumpa. Tamsioji figurą su smunka žemėn...
Perkūnas zigzagais ir dideliais šuoliais grįžta pas mane ir beveik tuo pačiu metu supoška keli paskirai šūviai iš miško. Keista, mes negirdime kulky žvimbiesio... Į ką jie dabar šaudė?
Laukti mums nėra jokios prasmės. Kaip galima skubiau reikia atsitolinti nuo to pavojingo miško ir nieko nelaukdamai mes bėgame klampiu arimu tolyn į laukus.
Po kojomis painiojasi čia augantieji burokai ar runkeliai (menkas iš manęs ūkininkas - neatskiriu ir

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

ANEKDOTAS ...
Šis naujai sukurtas Rusijoje anekdotas liudija, kad ir dabartiniu metu Chruščiovas patylomis tremia sau nepatikusius į Sibirą:
Koncentracijos lageryje susitinka du nubaustieji. "Už ką pats čia pakliuvai" - klausia pirmasis. "Aš dirbau batų fabrike. Surinkau gabilius odos ir pasiuvau dukrelei batukus. Sužinojo. Davė penkis metus!"
"Patsai laimingas, - sako antras. Man tiktai už vieną žodį davė dešimt metų!" "Už kokį?" - teiraujasi pirmasis.
"Pas mane kaboją Stalino portretas. Jį pakeitė Chruščiovas. Aš jo portretą pakabinau šalia. Atvyko partietis, pažvelgė į portretus ir sušuko: nuimk tą niekšą!"
"O aš jo klausiu: katrą?"
Ir yra dešimt metų...

RUSIŠKA "TVARKA" ...
Iš patikimų šaltinių plaukia žinios kad bolševikai negali susidoroti su atvežtais iš Amerikos grūdais.
Odesos, Novorosijsko ir kituose uostuose pirkti užsienyje grūdai iš laivų kraunami į po atviru dangum padėtas platformas. Valdžia nepaurošė sandėlių. Turimomis transporto priemonėmis nepajėgiama grūdų išvežti. Supilti ant krantinės grūdai užpustomi sniegu, trūnija ir genda. Tuos supelėjusius grūdus okupantas veža į pavergtą Lietuvą, o savo reikalams tuština lietuvių aruodus ir klounus. Prie durių pava ro prieš Ameriką agitaciją: žiūrėkite - kokią duoną valgo buržuazinių kraštų gyventojai...

"VIENYBĖS" IŠMINTIS
Atsiliepdama į Dr. B. Matulionio pasakytą New Yorke kalbą, "Vienybė" šitaip ją apibūdina:
1) "Matulionio kalboje apstu nevertingų epitetų: niekinimų-priešui, pagerbimų-saviškiams..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

ANEKDOTAS ...
Šis naujai sukurtas Rusijoje anekdotas liudija, kad ir dabartiniu metu Chruščiovas patylomis tremia sau nepatikusius į Sibirą:
Koncentracijos lageryje susitinka du nubaustieji. "Už ką pats čia pakliuvai" - klausia pirmasis. "Aš dirbau batų fabrike. Surinkau gabilius odos ir pasiuvau dukrelei batukus. Sužinojo. Davė penkis metus!"
"Patsai laimingas, - sako antras. Man tiktai už vieną žodį davė dešimt metų!" "Už kokį?" - teiraujasi pirmasis.
"Pas mane kaboją Stalino portretas. Jį pakeitė Chruščiovas. Aš jo portretą pakabinau šalia. Atvyko partietis, pažvelgė į portretus ir sušuko: nuimk tą niekšą!"
"O aš jo klausiu: katrą?"
Ir yra dešimt metų...

RUSIŠKA "TVARKA" ...
Iš patikimų šaltinių plaukia žinios kad bolševikai negali susidoroti su atvežtais iš Amerikos grūdais.
Odesos, Novorosijsko ir kituose uostuose pirkti užsienyje grūdai iš laivų kraunami į po atviru dangum padėtas platformas. Valdžia nepaurošė sandėlių. Turimomis transporto priemonėmis nepajėgiama grūdų išvežti. Supilti ant krantinės grūdai užpustomi sniegu, trūnija ir genda. Tuos supelėjusius grūdus okupantas veža į pavergtą Lietuvą, o savo reikalams tuština lietuvių aruodus ir klounus. Prie durių pava ro prieš Ameriką agitaciją: žiūrėkite - kokią duoną valgo buržuazinių kraštų gyventojai...

"VIENYBĖS" IŠMINTIS
Atsiliepdama į Dr. B. Matulionio pasakytą New Yorke kalbą, "Vienybė" šitaip ją apibūdina:
1) "Matulionio kalboje apstu nevertingų epitetų: niekinimų-priešui, pagerbimų-saviškiams..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

"Vienybė", matomai, norėtų tuos epitetus girdėti pritaikytus atbulai: niekinimus saviškiams, pagerbimus priešui...
2) Lygiai neįdomus Matulionis su savo pasakojimais apie lietuvių tautos rusinimą. - sako "Vienybė".
Dėl to mes nei kiek neabejojame! Rusko pakalikams neįdomu klausytis apie tai kaip šiandien rusinama okupuota Lietuva.
"Vienybėje" rašas enkavedistas, prisidengęs "Girnakalio" kauke, pasidarė tiek išžulus, kad net drįsta sa kyti, jog jis bijąs, kad "matulioniškų pažūrų veikėjai ilgai neišvengs užsienio kelių"(!)
Jis netgi nesidrovi pravardžiuoti kenčiančią Lietuvą sakydamas, kad galima būtų ją vadinti - "daug kartų išlaisvintą ir vis neišlaisvintą".
Platesni komentarai nebereikalingi. Yla pati lenda iš maišo...

NEGERAI ...
Palaidojome VLIKo pirmininką Dr. A. Trimaką. Deja, paskutinią jo žemiška kelionę nebuvo tinkamai suorganizuota. Velionies palaikai buvo pašarvoti mažoje koplytėlėje, miesto užkampyje, prastame portorikičių rajone. O reikėjo parodyti didesnę respektą šiam tauriam mirusiam už Lietuvos laisvę kovotojui. Net gi garbės sargyba nebūdė prie jo karsto. O juk "New York Times" nekrologe pažymėjo, kad mirė "lithuanian leader".
Rinkiniams kitų tautų atstovams negalėjo sudaryti gerą įspūdį kam-

šatis ir pigioji aplinka.
Platesniu mastu bet ką darant, vi sada dera atsiminti, kad reprezentuojama lietuvių tauta ir tokiais atvejais pašalietis sprendžia apie mus pagal tai, kaip kultūringai, darniai ir gražiai yra pravestos tos ar kitos ceremonijos.

LAIŠKAS IŠ... "ROJAUS"
Amerikos lietuvių rašytame laiške į pavergtą Lietuvą savo seseriai pareiškė mintį, kad norėtų vis gi se natvėje grįžti į savo kraštą.
Atsakymas buvo toks: "Mes visi gyvename vienodai. Jeigu Tu grįžtum namo, tai Tau susimaišytų smegenys pamačius kaip mes dabar gyvenam. Todėl, miela sesutė, būki ten, kur dabar esi ir džiaukis, kad negyveni mūsų tarpe."

EKSKURSIJA Į VILNIŲ ...
Kun. J. Jankus (Brooklyn, N. Y.) Balfio Reikalų Vedėjas, pateko į okupanto nemalonę. Kas paskatino raudonuosius jį sodinti į kaltinamųjų suolą ir primesti fantastinį nusikal timą, - galima tik spėti, tačiau sunku daleisti, kad tas padaryta be vietinių išgamy paskatinimo.
Apgailėstaudami įvykį, kartu neslepiame džiaugsmo, kad taip atsitiko, nes tas ne vienam koegzistencijos šalininkui pravers aktis, kad raudonas muzikas koks buvo nuo spalių revoliucijos suktas toks ir pasiliko.
Vienu metu buvo kalbama, kad kun. L. Jankus kombinuoja su Tysliavienės organizuojama ekskursija...

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

ANEKDOTAS ...
Šis naujai sukurtas Rusijoje anekdotas liudija, kad ir dabartiniu metu Chruščiovas patylomis tremia sau nepatikusius į Sibirą:
Koncentracijos lageryje susitinka du nubaustieji. "Už ką pats čia pakliuvai" - klausia pirmasis. "Aš dirbau batų fabrike. Surinkau gabilius odos ir pasiuvau dukrelei batukus. Sužinojo. Davė penkis metus!"
"Patsai laimingas, - sako antras. Man tiktai už vieną žodį davė dešimt metų!" "Už kokį?" - teiraujasi pirmasis.
"Pas mane kaboją Stalino portretas. Jį pakeitė Chruščiovas. Aš jo portretą pakabinau šalia. Atvyko partietis, pažvelgė į portretus ir sušuko: nuimk tą niekšą!"
"O aš jo klausiu: katrą?"
Ir yra dešimt metų...

RUSIŠKA "TVARKA" ...
Iš patikimų šaltinių plaukia žinios kad bolševikai negali susidoroti su atvežtais iš Amerikos grūdais.
Odesos, Novorosijsko ir kituose uostuose pirkti užsienyje grūdai iš laivų kraunami į po atviru dangum padėtas platformas. Valdžia nepaurošė sandėlių. Turimomis transporto priemonėmis nepajėgiama grūdų išvežti. Supilti ant krantinės grūdai užpustomi sniegu, trūnija ir genda. Tuos supelėjusius grūdus okupantas veža į pavergtą Lietuvą, o savo reikalams tuština lietuvių aruodus ir klounus. Prie durių pava ro prieš Ameriką agitaciją: žiūrėkite - kokią duoną valgo buržuazinių kraštų gyventojai...

"VIENYBĖS" IŠMINTIS
Atsiliepdama į Dr. B. Matulionio pasakytą New Yorke kalbą, "Vienybė" šitaip ją apibūdina:
1) "Matulionio kalboje apstu nevertingų epitetų: niekinimų-priešui, pagerbimų-saviškiams..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

šatis ir pigioji aplinka.
Platesniu mastu bet ką darant, vi sada dera atsiminti, kad reprezentuojama lietuvių tauta ir tokiais atvejais pašalietis sprendžia apie mus pagal tai, kaip kultūringai, darniai ir gražiai yra pravestos tos ar kitos ceremonijos.

LAIŠKAS IŠ... "ROJAUS"
Amerikos lietuvių rašytame laiške į pavergtą Lietuvą savo seseriai pareiškė mintį, kad norėtų vis gi se natvėje grįžti į savo kraštą.
Atsakymas buvo toks: "Mes visi gyvename vienodai. Jeigu Tu grįžtum namo, tai Tau susimaišytų smegenys pamačius kaip mes dabar gyvenam. Todėl, miela sesutė, būki ten, kur dabar esi ir džiaukis, kad negyveni mūsų tarpe."

EKSKURSIJA Į VILNIŲ ...
Kun. J. Jankus (Brooklyn, N. Y.) Balfio Reikalų Vedėjas, pateko į okupanto nemalonę. Kas paskatino raudonuosius jį sodinti į kaltinamųjų suolą ir primesti fantastinį nusikal timą, - galima tik spėti, tačiau sunku daleisti, kad tas padaryta be vietinių išgamy paskatinimo.
Apgailėstaudami įvykį, kartu neslepiame džiaugsmo, kad taip atsitiko, nes tas ne vienam koegzistencijos šalininkui pravers aktis, kad raudonas muzikas koks buvo nuo spalių revoliucijos suktas toks ir pasiliko.
Vienu metu buvo kalbama, kad kun. L. Jankus kombinuoja su Tysliavienės organizuojama ekskursija...

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

ANEKDOTAS ...
Šis naujai sukurtas Rusijoje anekdotas liudija, kad ir dabartiniu metu Chruščiovas patylomis tremia sau nepatikusius į Sibirą:
Koncentracijos lageryje susitinka du nubaustieji. "Už ką pats čia pakliuvai" - klausia pirmasis. "Aš dirbau batų fabrike. Surinkau gabilius odos ir pasiuvau dukrelei batukus. Sužinojo. Davė penkis metus!"
"Patsai laimingas, - sako antras. Man tiktai už vieną žodį davė dešimt metų!" "Už kokį?" - teiraujasi pirmasis.
"Pas mane kaboją Stalino portretas. Jį pakeitė Chruščiovas. Aš jo portretą pakabinau šalia. Atvyko partietis, pažvelgė į portretus ir sušuko: nuimk tą niekšą!"
"O aš jo klausiu: katrą?"
Ir yra dešimt metų...

RUSIŠKA "TVARKA" ...
Iš patikimų šaltinių plaukia žinios kad bolševikai negali susidoroti su atvežtais iš Amerikos grūdais.
Odesos, Novorosijsko ir kituose uostuose pirkti užsienyje grūdai iš laivų kraunami į po atviru dangum padėtas platformas. Valdžia nepaurošė sandėlių. Turimomis transporto priemonėmis nepajėgiama grūdų išvežti. Supilti ant krantinės grūdai užpustomi sniegu, trūnija ir genda. Tuos supelėjusius grūdus okupantas veža į pavergtą Lietuvą, o savo reikalams tuština lietuvių aruodus ir klounus. Prie durių pava ro prieš Ameriką agitaciją: žiūrėkite - kokią duoną valgo buržuazinių kraštų gyventojai...

"VIENYBĖS" IŠMINTIS
Atsiliepdama į Dr. B. Matulionio pasakytą New Yorke kalbą, "Vienybė" šitaip ją apibūdina:
1) "Matulionio kalboje apstu nevertingų epitetų: niekinimų-priešui, pagerbimų-saviškiams..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės sąlygos... Priešui pataikaudami mes tik kasame savo tautai duobę. Tylėjimu, verkšlenimu ir nuolaidumu mes tik slopiname akciją ir rezistenciją. Čikagiškės vienybėčių "rezoliucijos" autoriai, siūlydami iševijai tylėti ir prieš okupantą nekelti balso, tarnauja svetimiams dievams. Todėl nenusteptume jeigu jie vieną dieną susirinkimo pabaigoje himno vietoje užtrauktų... "Volga... Volga mat rodnaja, Volga ruskaja rieka..."

je gyvenantieji rusko pataikūnai patardami tuo tarpu... neerzinti raudonojo sadisto iki... susidarys palankesnės ir geresnės tarptautinės są

Lenkų Internavimas

7-oji tąsa

Abu su majoru Gecevičium tylėjo me. Jautėme, kad jis sako tiesą. Prašė padaryti pratekiją, kad nebūtų laikomas stovykloje kartu su lenkais, kurių jis nemėgsta. Davėm jam prof. M. Biržiškos adresą ir patarėm, kaip lietuvių-ukrainiečių draugijos veikėjui parašyti laišką dėl išėjimo iš stovyklos.

Grįžus prie administracijos linijos pradėjo temti. Dar nesiryžta internuoti lenkai nuėjo į netoliese jų pusėje esantį Bartkuškių dvarą. Praleidę iš Vilniaus dar vieną sunkvežimį ir į jį susodinę kelis belaukiarčius internuotus, palikę prie barjero stiprią apsaugą, nuėjo į Porų kaimą, kur sargybos businėje ant grindų patiestų šiaudų r dome taip labai reikalingą poilsį.

Sekančią - rugsėjo 20d. anksti rytą vėl stovėjome savo postuose. Vėl ta pati, tik jau mums įprasta, procedūra. Internuojasi daugiausia pavieniai karininkai ir kareiviai. Kaip ir vakar, atsiranda neapsisprendusių, kurie būriuojasi kitoje barjero pusėje, tardamiesi kas toliau daryti.

Nuo vakar dienos stebiu vieną lauko žandarmerijos uniforma kareivį. Jis man besikalbant su internavimo komisija nežymiai stengdavosi priėti arčiau, išgirsti mūsų pokalbius. Pritaikęs momentą paklausiau jį lietuviškai:

- Tamsta lietuvis?

IS NETOLIMOS PRAEITIES atsiminimai Rašo: Pov. Tyrulis

- Taip, p. vade, esu lietuvis, - atsakė gražia lietuviška tarsena ir pasi pasakojo, kad pašauktuoju tarnavo viename mūsų pėstininkų pulke ir prieš jo norą buvo paskirtas į mokamą kuopą. Bijodamas, kad bus sunku pakelti kietą apmokymą ir drausmę, dezertyravo pas lenkus. Dabar dėl to bijosi internuotis.

Tikrai nežinodamas ar amnestija liečia ir pas lenkus pabėgusius, negalėjau jam nieko patarti. Jis vis dar lūkuriovo. Gali būti, kad internavosi man nesant poste.

Internuojasi tas pats kavalerijos papulkininkas, su kuriuo vakar rytą turėjau pasikalbėjimą dėl arklių ir pašaro. Neiškęntęs paklausiau kur yra jo žadėti atvesti du eskadronai.

- Nujojo Gardiną ginti, - atsakė. Ryžtingu žingsniu praėjęs pro lūkuriojančių eiles, prie manęs priartina inteligentiško veido, semiščių bruozų eilinio uniformoje vyras ir sako:

- Esu muzikas, jūsiškių Hofmekle rių draugas.

Jis tiesia man gražioje lakuotos

odos makštyje pistoletą ir tęsia pasikalbėjimą, dabar lyg konfidencialiai:

- Kiškite tą pistoletą sau į kišenę. Aš iš jo nei karto neiššoviau...

Paėjęs keletą žingsnių atsisuka ir pamatęs, kad pistoletą padedu į bendrą krūvą, apgailėstavo:

- Norėčiau, kad tamstai asmeniškai jis tektų...

Prie plk. Žilio prieina tamsaus veido jau internuotas kapitonas ir klausia kaip jis bus traktuojamas, nes esąs Turkijos kariuomenės karininkas, atsiųstas atlikti stažą lenkų kariuomenėje. Kilus karui, su Žinia savosios vyriausybės, stojo lenkų kariuomenės savanoriu ir buvo aprengtas jų uniforma. Pulkininkas pasiteiravo, ar jis kalba prancūziškai ir gavęs teigiamą atsakymą, paaiškino abiemis ta suprantama kalba, kad jis tuo tarpu bus traktuojamas kaip lenkas. Nurodė, kad kreiptųsi į savo krašto atstovybę Rygoje, kuri juo turėtų pasirūpinti.

Iš Širvintų atvažiuoja keletas ūkininkų vežimų, pakrautų stulpeliais, kurių viršūnėse prikaltos kvadratinės lentelės, baltai nudažytos. Ant jų juodais dažais stambiomis raidėmis lietuviškai ir rusiškai parašyta: "Neutralios Lietuvos Respublikos teritorija". Vietos seniūnas su ūkininkais tuos stulpelius įkasė kas 150 mtr. prie sienos, užrašus nukreipdamas į Vilniaus kraštą. Tai buvo mūsų vyriausybės pastangos, kad sovietai neperžengtų sienos, prisiidengdami nežinojimu kur ji yra, nors ji buvo jau lenkų atžymėta garlėmis su šiaudų gniūžtėmis viršūnėse.

Sunku buvo apskaičiuoti šios pastangos kainą, nes administracijos linija turėjo 550 km. ir tik nedidelę jos dalį (Suvalkų krašte) apie 50km jau buvo užėmę vokiečiai...

Apie vidudienį pasklido gandai, kad bolševikai užėmė Vilnių ir artėja Maišiagalos link. Pradėjo internuoti ir tie, kurie iki šiol dar kažko laukė. Atvyksta nuo Vilniaus tiesiog važiuo mūsų pusėn internuotis, nebesustodami prie barjero.

Ant suvargusio arklio atjojęs kariūnas pranešė, kad kpt. Papira vadovaujama gaubicų baterija nori internuotis, bet yra labai apgailėtinai padėtyje: nuvargusiems arkliai jau ilgas laikas nebuvo dobilų ir vandens. Prašo tai tuojau parūpinti. Plk. Žilys nusprendžia, kad gali būti nesusipratimų, jei pasienyje juos užtikis beilsinčius artėjanti bolševikų kariuomenė. Jis man įsako vykti mašina į Širvintus, parinkti tinkamą vietą postoviu ir parūpinti arkliai pašaro. Dėl laiko stokos jie čia nebus nuginkluojami. Tą atlikti reikės man.

Širvintų viršaitis Žukauskas labai greitį vykdė mano prašymą ir dar prieš lenkų atvykimą į numatytą stovyklai vietą atsiuntė vežimą dobilų. Iš stovyklos priėjimas prie upelio taip pat buvo patogus. Grįždamas atgal sutikau bateriją. Vaizdas tikrai apverktinas: arkliai suvargę, sušilę. Kpt. Papira papasakojo, kad jis jau buvo bolševikų atkirtas, bet šoniniais keliais, dengdamasis nakties tamsa, prasimušė. Kad ir tikrai užjausdamas šiuos šaunius karius turėjau nuginkluoti. Jie irgi buvo tarsi apsvilę, - kodėl peržengiant sieną nebuvo nuginkluoti... Karininkams ginklai buvo palikti kol po reikiamo poilsio bateriją nuves į Ukmergę.

Grįžęs į punktą pranešiau apie įsakymo išpildymą plk. Žilui. Jis mane paliko savo vietoje, pats su komisija kaž kur išvažiavo. Tik išvažiavus, prie barjero ateina minėtas Narevo grupės vadas. Jis nori kalbėtis su plk. Žiliu. Pasakius, kad jo nėra, pageidauja kito aukštesnio laipsnio karininko. Pasiunčiu pakviesti I-mo pėst. pulko plk. ltn. Viršilą. Lenkų pulkininkas buvo nepaprastai susirūpinęs. Abu tylėjome. Jis tik

paklausė, kokia pavadė to "papulkininko", kurį iškviečiau.

Atvykus plk. ltn. Viršilai ir įprasta tvarka susipažinus, pulkininkas išdėstė savo pageidavimus: jis norėtų palei pat mūsų pasienį suorganizuoti simbolinį pasipriešinimą prieš bolševikus ir tik jiems spaudžiant, internuotis. Klausė kaip į tai žiūrėtų mūsų karinė vadovybė. Plk. ltn. Viršila mandagiai, bet griežtai atsakė:

- Mes esame užėmę pozicijas ir turime įsakymą gintis, jeigu bolševikai, priartėję prie mūsų sienos pažeistų ją. Jūsų sumanymas yra nevykęs, nes po trumpo susirėmimo, bolševikai jus persekiodami lips jums ant kulnų. Šamišyję jie ir be įsakymo galėtų peržengti mūsų sieną ir išprovokuoti karą. Lenkų pulkininkas dar didesniame liūdėsyje nueina nuo pasienio...

Iš Bartkuškių dvaro ateina kelio-lyka lenkų karininkų. Drauge su jais ir dvaro savininkas. Karininkai internuojasi ir laukia transporto. Dvarininkas sakosi norįs su visa savo

šeima perėti į mūsų pusę. Jis žino, kad praleidžiamos tik karių šeimos. Prašo padaryti jam išimtį. Dar tos pačios dienos rytą mačiau, kad jo dvaro gyvulių banda buvo perginta į mūsų pusę. Jis sakosi, kad čia turi giminių ir valstybei nesudarysiąs naštos. Jam patariu palaukti kol atvyks plk. Žilys. Bet jis prašo gelbėti, nes bolševikai jau esą arti. Man jo pagailo, ir nusprendęs pats save apgauti, sakau kad aš negaliu gerai pažinti lenkų uniformas ir diplomatiškai neva tai paklausiau neva tai sakau, ar jis mane suprato... Lenkas apsidžiaugė, padėjo ir skubiai grįžo į dvarą.

Po kelių minučių prarieda to lenko vežimas. Jis apsirengęs nematyta kariška miline ir užsidėjęs teatraline, blizgančia konfederatka; žmo na taip pat apsirengusi pusiau kariški, o vaikai užsimovę keturkampėmis moksleivių kepurėmis... Nežiūrint momento rimtumo, aplinkiniai šypsojosi iš tokia apranga pravažiuojančiųjų...

BUS DAUGIAU

LEO'S SINCLAIR SERVICE

STABDŽIAI, SANKABOS (CLUTCH), TRANSMISIJO
(Standartinės ir Automatinės), TUNE-UP'S
IR MOTORŲ REMONTAS

5759 So. WESTERN AVE., kampas 58th St.

Sav. LEONAS FRANCKUS

Tel. PRespect 8-9533

Visų rūšių draudimas

AUTOMOBILIŲ, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ, GAISRO,

LIGONINĖS IR VJSOS KITOS APDRAUDOS

TAIP PAT LEISKITE MUMS ĮRODYTI MŪSŲ PLAČIAI ŽINOMĄ SAŽININGĄ, PATYRUSĮ IR STROPŲ PATARNAVIMĄ NAMŲ PIRKIMUI IR PARDAVIMUI

JUOZAS BACEVIČIUS

THE TRAVELERS AGENCY & OTHERS
Bonded member by the National and Chicago Board of Insurance Underwriters.

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

6455 So. Kedzie Ave.

Chicago 29, Ill.

Val. kasdien 9-9

PRespect 8-2233

Šešt. ir sekm. 9-5

SIUNTIAMI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
LICENCIJUOTA LIETUVIŲ FIRMA

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. CA 5-1864

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

2439 West 69 St.

WA 5-2737

E. ŽUKAUSKAS

Didelis pasirinkimas medžiagų kostiumams, suknelėms, skarelių, odos ir kitų prekių! Įsitikinkite!

Pasipuoškite

įsigydami

GRAŽIUS RŪBUS H. SEIGAN KRAUTUVĖJE

Atsilankykite į draugišką krautuvę, kurioje savininkai ir pardavėjai kalba lietuviškai. Čia rasite didžiausį pasirinkimą vėliausių fasonų vyriškų kostiumų ir paltus tokių žymių firmų kaip: "Society Brand", "Groshe", "Botany 500" ir kitų. Geriausių firmų marškiniai visų dydžių; ir kitų vyrams reikmenų.

Jaunuoliai čia ras apsirengimą pradant nuo batų iki skrybėlės. Atsilankykite tuojau, kad galėtumėt pasinaudoti didesniu pasirinkimu.

ATEJE TEVAS IR SŪNUS RAS ČIA TINKAMIAUSIUS RŪBUS. GALITE PIRKTI KREDITAN PATOGIAIS JUMS ISSIMOKEJIMAIS!

H. SEIGAN

RUBAI, SKRYBĖLĖS, BATAI IR KITI REIKMENYS
VYRAMS IR JAUNUOLIAM

4630-32 South Ashland Ave. Tel. YArds 7-1272
CHICAGO 9, ILLINOIS

Los Angeles Dailių Menų Kluban įstojo Dr. Marija Gimbutienė kovo 7 dienos susirinkime. (sėdi žemai) J. Švaisas (iš kairės) B. Raila, Dr. M. Gimbutienė (stovi) E. Arbas, B. Brazdžionis. Toliau matyti B. Budriūnas, N. Railaitė. Nuotrauka - L. Kančausko

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:

CHEV., FORD, PLYM.	\$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STUD., RAMBLER, BUICK	\$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON	\$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD	\$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC	\$19.95

Žemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindriai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniaisiais įrengimais.

Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street

Chicago 29, Illinois

GRovehill 6-7777

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

Raudonas obuolys ir Senelis Džiugyta

Rašydama šių metų Naujienų Nr. 32 mūsų kalėdinių kai kurių pročių lituanistinėse mokyklose rei kalu ryšiumi su A. Nako reportažu Naujienų Nr. 1, iš tiesų, visai nepagalvojau nei apie jo, A. Nako, amžių nei ar turi vaikų, nei apie tai, kad jis yra spaudos žmogus. Bent šios trečiosios savybės, pagal dabartinę madą, tikrai neturėjau išleisti iš galvos. Tačiau ir dabar, mano rodos, kad tas jo pasisakymas, jog eina penktą dešimtį metų, turi 3 vaikus (13, 10, 4 metų), mano rašinio turiniui nebūtų turėjus įtakos, ir vargu ar pasisakymas, apskritai, čia būtinas, ypač, kad autorius "Zino", neaišku iš kur, jog mano pasirašytas vardas Džiugyta, čia sutampas su pavarde, nėra mano nuosavybė. Jis "Zino" ir tai, kad mano ranka sudrebėjusi bepasirašant. "Ranka sudrebėjo, kai reikėjo pasirašyti tikrąją pavardę". O aš žinau ir esu įsitikinusi iš mūsų spaudos, kad pasirašytoji tikroji ar netikroji pavardė nebūtinai nulemia straipsnio gerumą ir blogumą. Tai čia tuo pačiu kaip jis padarė, atsišlyginti nesirengiu, tuo labiau, kad ir moterų metų išpažinimu niekas netikės.

Tiesa, savo vaikus jis pristatė ne mano straipsnio mintis žiūrėdamas, bet išėjęs prieš J. Vaičiūną rašiusi, jog kalėdiniai sveikinamieji atvirukai turėtų būti lietuviški (Žiūr. Naujienos 1964. II. 1d. II 14)

Bet vis dėlto, kad A. Nakas, kaip sakosi, yra spaudos žmogus, o aš ne tai ir sunkina man su savo lietuviška galvosena kai kur į spaudą įlįsti.

Ką esu tarusi apie St. Clausą ar Nikolą, ir vieną ir kitą mums toki pat svetimą, su tuo ir pasilikę, ir čia nesikartojau. O paminėsiu tai, ką autorius naujai savo rašinyje nusakė. Jis abejoja, ar man su psichologine pagalba ko nors anieji kalėdiniai vertėivos neįpiršo. Taip, įpiršo parašyti prieš tą, anot autoriaus, simpatinę senelį (Argi reikia bėgti nuo simpatingo senelio AN), atgabentą (jisai pats neateis) į lituanistinių mokyklų šventes ir pastatomą vaikams pagrindiniu svarbiausiu veikėju. Tuo tarpu mokyklų (lituanistinių) skelbiamas uždavinys perduoti vaikams, tiems maželiams, bent didžiųjų švenčių ir progų savus papročius "Kalbėjau apie penkiamečius ir mažesnius. O jiems tai tikrai - drabužis yra viskas" (AN) (skyrībā palieku autoriaus). Kuo puikiau! Bet tada į tą "viską" reikėtų viską ir sudėti, kad vaikų imlumui, kada dar jų vaizduotės plotai neužpildyti, būtų paduodama tinkamai gražiai, būdingai, savai, prasmingai, lietuviškai aprengtas ir parodytas senelis. Kūdikystėje ir vaikystėje išpausti vaizdai ir išpūdžiai neišdyla galutinai iki paskutinės gyvenimo stoties. Ir rašto žmonės iš vaikystės išgyvenimų dažnai ima temas.

Du obuoliai - raudonas ir baltas pasiūlyta vaiko skoniui ir polinkiams nustatyti. "Gal ponis Džiugyta pabandytų" (AN). Pabandžiau. Ėmė vieną ir kitą. Paskui raudonąjį prasišė nulupti. Paskui abudu prakando ir padėję, atrodo nesąmoningai, tarp kitų daiktelių, paliko, ar užmiršo. Bet man atrodo, kad to būtų lyg ir per mažą padaryti išvadai. Manau yra žmonių žinančių truputį daugiau me tojų ir priemonių vaikams auklėti. Žinančių ir tai, kad skonį reikia lavinti ir polinkius tvarkyti, kitus net drausminti. Ir dabar nuolat įsitikiname, jog nelygu, kokioje aplinkoje vaikas auga ir kokių pažiūrų, polinkiu auklėtojas. Vieni vaikai, pasak autoriaus, motinų nuvesti į didžiųjų

sias parduotuves, sėda raudonajam (simpatingam) "seneliui" ant kelių ir klausosi jo gerų pamokymų (mat, kas kitas mūsų vaikus gali geriau pamokyti, negu svetimas, net svetimą kalbą); o kiti apsidėda baltą ar kitoki senelį ir klausosi jo pasakojimų (nuotraukų laikraščiuose esame matę ir vienų ir kitų). Vieni bėga nuo raudono senelio, kiti nuo balto, ir jie visi, tie maželiai, tiksliau pristato visuomenei auklėtojus vyresnius, ypač tėvus, negu koks kvietimas į garbės prezidijumą.

Čia vėl, manau, tinka mano anojo rašinio sakiny: "Linkėtina, kad ateinančiais metais visos lituanistinės mokyklos jau būtų grįžusios į

save ir sukūrusios dabartiniams laikams ir reikalavimams Naujuosius vaidilās - Kalėdų senelius. Todėl tiems Detroito mokytojams, ieškantiems idėjų išreikšti tinkamesnių formų. Valio! Kam tai nepatinka neturėtų nusigąsti: daug ko prilinkime, ir linkėjimas dar nėra įvykdytas.

Kaip A. Nakas, naudodamasis žodžio laisve (čia ją, sako, turi visi), už jam nepatinkamą mokytojų darbą gelbėdamas, pasak jo, tuos "gudrius miesto vaikus" nuo "apglušimo", jaučiasi turis pareigos ir teisės mo kytojus viešai pabarti (jautėsi vertai pabarti AN), - taip aš būdama Džiugyta, džiaugiuosi mokytojų po-

sūkiu lietuviškon pusėn, neatsižveigdamą, ar jiems patinka, ar ne.

Nors man tas, iš Olandijos S. Clausas ar iš Rusijos Nikola, ar iš kur kitur "importuotas" senelis ir lituanistinėse mokyklose iškeliamas pagrindiniu veikėju neatrodė tinkamas bet aš mokytojams jokio viešo priekaišto nesu už tai dariusi, kol A. Nakas "pabarė" mokytojus spaudoje už lietuviškąjį, laikydamas jį šioje vietoje klaida, incidentu, baubu...

"Dar atkreiptu ponios Džiugytos ir skaitytojų dėmesį, kad Detroito lituanistinių mokyklų mokytojai yra didžiai raštingi" (AN). O Jurgutėliau Na, kam gi galėtų ateiti į galvą, kad mokytojai gali būti neraštingi, ir to-

kius dėmesio atkreipimus siūlyti! Jeigu būtų neraštingi, nebūtų mokytojai, - tuo labiau šieji, išskaitę iš tautos tautinių raštų (Skaičiau iš drobių rašto - A. Miškinis), kad būti na prie jų priderinti - ir prie lietuviškos gyvosios vaikijos - Kalėdų senelį. O tie trys iš jų, kurie yra kartu, kaip A. Nakas sako, ir spaudos darbuotojai, kaip įprasta tarti, viešąją nuomonę, tikriausiai, kreipia mums dabar taip reikalinga lietuviška linkme. Jų straipsnių kalba, manau, nepagražinta "simpatingomis" svetimbėmis, kuriomis "kartais" puošiasi kai kurių kitų spaudos žmonių straipsniai.

Jeigu mokytojai (šieji ar kiti) dar yra, autoriaus teigimu, patrijotiški, superpatrijotiški, persistengiantieji, netsukurią "incidentą" tai už tai jie dar imasi mokytojo darbo, nukentčia viešus "pabarimus" ir tt... Lyg mes nežinome. Jie mokyklose dirba neap siskaičiuodami, ar tas darbas pakens "šeimos biudžetui", ar ne, kaip A. Nakas kad pridėda "ekstra pora trejeta dol." prie kitų kalėdinių išlaidų ir lietuviškiems atvi rukams, ir tai meniškiems (Žiūr. Naujienų II d. 1964. II. 1d). Mažiau patrijotiški mokytojai į lituanistines mokyklas neina. Dėl stokos, greičiausiai patrijotizmo, apskritai, toks varganas skaičius ir Pedagoginiame institute studentų.

Žinoma, penktadešimtį einančio spaudos žmogaus nusistatymo šiuo reikalu niekas ir nesiekia pakeisti. Tačiau čia iš tikrųjų reikalas sukasi apie mažumėn, kurią dar gali kas norėtų matyti, dabar ir vėliau, su lietuvišku turiniu. O ji juose gali padėti sukurti tik suaugusieji tėvai, mokykla, aplinka ir spaudos žmonės.

Scena iš Balo Sruogos "Giesmės apie Gediminą". Vaidina K. Donelaičio mokyklos mokiniai, Čikagoje. Po vaidilūčių Sadutės šokio įeina kariai (Gintaras Valiukėnas ir Bernardas Mickevičius), vadas Verkėlis (Rimas Gerulis) ir dievų tarnas Lizdeika (Saulius Vaičekonis) Gediminas (Vytenis Trinkus): "Dėkui, Pranaše dievų, Aukso žodį dėstai tu. Priimu dievų kvietimą. Vietoj Vilko Geležinio, Ažuolų didžiųjų pavėsy, Naują miestą aš pradėsiu. Ir vardu skaidrios Vilnelės, Miestas Vilniū tevadinas..." Mokyklos Vedėju yra Julius Širka. Nuotrauka - V. Noreikos

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos - asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas pataravimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeiškite:

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue Chicago 36, Illinois
Telef.: WALbrook 5-5671

EASTER GREETINGS
From

Dr. ALFONS KAMZOL
Dental Laboratories

Denture Specialist. New plates
and repair.

1555 N. Milwaukee Av.
EV 4-8316

HAPPY EASTER TO ALL

from

DISTRICT FURNITURE AND APPLIANCES

WALTER J. WOLF, prezident

4501 So Pulaski Rd
CHICAGO

Taupykit ir Skolinkit Pinigus Amerikos

Lietuvių Sostinėje - Marquette Parke

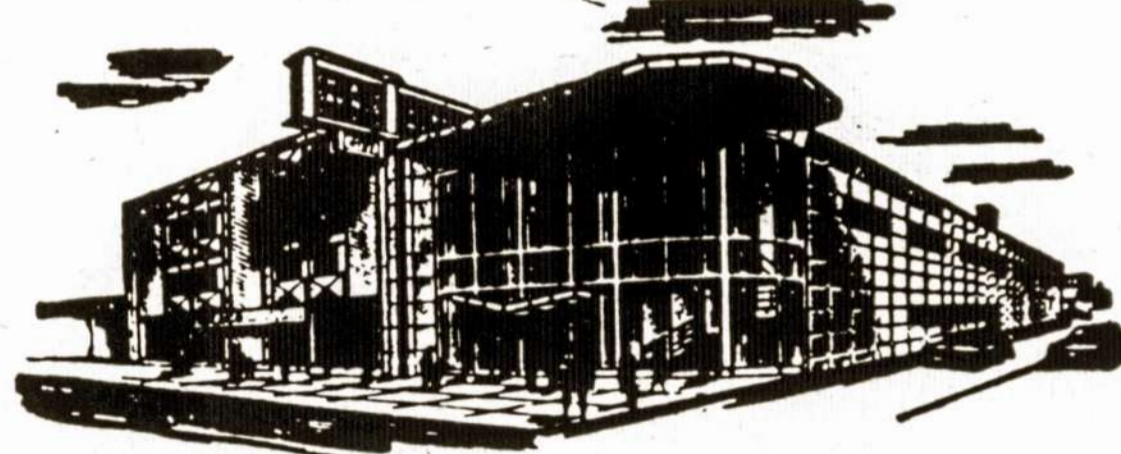
VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrad. nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

4 1/2% anticipated dividend
on investment accounts

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus pataravimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4 1/2%

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

PARAMA-

PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Maziška

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS	5th \$4.98	COCKTAILS MANHATTAN OR	
GERMAN BRANDY	5th \$3.98	MARTINI kvorta	\$2.98
CANADIAN WHISKEY	5th \$3.98	ZELLER SCHWARZ KATZ	\$1, 29 (vokiškas vynas)
VODKA pilna kvorta	\$3.59	NAPOLION FRENCH BRANDY	\$3, 35
KRON BRANNVIN		BORDEAUX pranc. vynas	5th \$0.98
AQUAVIT (Svediška)	5th \$3.98		

„Gardžiausia duona - bulkiu...“
Kas Valgo Bruno Duona
Visad Zydi Kaip Agūnas!
Sav. BRUNO MACIANSKIS
3339 So. Lituanica Ave
Tel- CL 4-6376

BRUNO KEPYKLOJE
KEPA LIETUVIŠKĄ DUONĄ
BRUNO KEPYKLA

PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Maziška
ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ
BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (Svediška) 5th \$3.98
COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
ZELLER SCHWARZ KATZ \$1, 29 (vokiškas vynas)
NAPOLION FRENCH BRANDY \$3, 35
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

Laisvoji Lietuva

911 West 32 St.
CHICAGO 8, ILL.
Telef: FR 6-5416

Kas ir kur?

LAISVOJI LIETUVA dėkoja savo Bičiuliams, parėmusiems laikraščio leidimą auka:

- 1) Juozas Valiušaitis \$105
- 2) Vyt. Lozoraitis \$ 5
- 3) B. Gurbšnys \$ 5
- 4) Dr. V. Tauras \$ 4
- 5) S. Juškus \$ 3
- 6) V. Butkus \$ 3
- 7) R. Simaniukštis \$ 2
- 8) S. Petrulis \$ 2
- 9) J. X. Y. \$ 2
- 10) J. Valaitis \$ 1

Gerb. mūsų bičiulis Juozas Valiušaitis jau ne pirmą kartą paremė laikraščio leidimą stambia auka. Širdingas Jam ačiū!

VISIEMS aukojusiems Laisvajai Lietuvai administracija išsiunčia gražų alpaginį Vyties ženkluką, nešiotiną švarko atlapę.

NEPAMIRŠKIME, kad balandžio 18 dieną (šeštadienį) 7v. 30 min. v. Čikagoje - Balio Pakšto salėje yra rengiamas LAISVOSIOS LIETUVOS SPAUDOS BALIUS. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. Įėjimas tik \$ 2 asmeniui.

VISIEMS, kurie mūsų brangiam vyrui ir tėvui a. a. Dr. Antanui Trimakui mirus suteikė jam paskutinį patarnavimą, meldėsi už jo sielą, pa reiškė jam pagarbą ir mus užjautė, nuoširdžiai dėkojame.

J. Trimakienė ir sūnūs.

K. DONELAIČIO gimimo 250 metų sukakčiai paminėti skirtas leidinys, kurį paruošė Pedagoginis Lit. Institutas jau baigiamas rinkti. Leidinio macenatai: Čikagiskė Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija, lituanistas A. Dundulis, evengelikų parapija "Tėviškė" ir Ziono evengelikų liuteronų lietuvių parapija. Leidinys pasirodys gegužės pradžioje Do nelaičio garbei skirtame vakare - gegužės 9 d. Jaunimo Centre.

ATŽALYNO (Lietuvių Teatro) statomų Kosto Ostrausko dviejų viena-veiksmių dramų "Pypkė" ir Žaliojoj Lankelėj" spektakliai įvyksta balandžio 11d. 8v. v. ir balandžio 12d. 4v. p. p. Jaunimo Centre. Vaidina: E. Vilutienė, K. Almėnas, V. Juodka, J. Kelečius, A. Kurauskas, R. Stakauskas ir R. Vėžys. Režisuoja - Dalia Bylaitienė talkininkaujant J. Blekaičiui, o Žaliojoj Lankelėj - J. Kelečius. Dekoracijos - dail. V. O. Virkauskas.

Lietuvių Žurnalistų S-gos Centro Valdybon išrinkti: kun. Vyt. Bagdanas, A. Gintneris, Vyt. Kasniūnas, V. Mingėla ir Pr. Šulas. Kandidatais liko - Z. Juškevičienė ir J.

HAPPY EASTER TO ALL
from
UNITED BUTCHERS PACING CO
1152 W. Fulton Market
MO 6-7330

HAPPY EASTER
from
MICHAEL BABIARZ
General Contractors
601 N. Russell, Mt. Prospect, ILL
Spec. in new Homes in Wheeling Area. CL 5-4034

Bertulis. Buveinė - Čikagoje. Kontrolės komisijon išrinkti - Nakas, Kutkus ir M. Sims. Kandidatais - V. Pauža ir Garliauskas. Buveinė - Detroitas. Į garbės tei smą - P. Raulinaitis, Skirius ir Tininis. Kandidatais - Medziukas ir S. Paltus. Bustinė - Los Angeles.

LAS CICERO skyrius balandžio 25d. (šeštadienį) 7v. 30 min. v. U. Če pauskis svetainės salėje - 1500 So 49 Ave, Cicero rengia nuotaikingą ŠOKIŲ VAKARĄ.

ČIKAGOS Vytauto Didžiojo šaulių kuopa kovo 15d. paminėjo VI. Putvio 35 metų mirties sukaktį. Kalbą paskakė VI. Išganaitis. Ta proga gen. K. Musteikis įteikė apdovanojimams šauliams garbės ženklus. Pagrindinę paskaitą apie V. Putvį laikė A. Gintneris, patiekdamas daug ir įdomios medžiagos apie Didįjį šaulį.

Leidžiami neseniai mirusio rašytojo JULIAUS KAUPO raštai. Turinys - klasiškųjų pasakų pluoštas, novelių rinkinys, ryškesnieji straipsniai kultūrinėmis temomis ir kit. Sudarytas tam reikalui komitetas iš artimųjų velionies bičiulių kreipiasi į visus, kam tik mirusio rašytojo atminimas yra brangus, prisidėti pinigine auka prie raštų išleidimo. Aukos siųsti - V. Adamkavičius, Tabor Farm, Sodus, Mich. 49126.

Petras Pleskevičius, Lietuvos laisvės kovų savanoris - kūrėjas ir invalidas, išleidęs savo pergyvenimų - atsiminimų knygą, šiomis dienomis persikėlė į kitą butą - 261 Silver St. So. Boston 27, Mass. Šiuo adresu galima užsisakyti jo išleistą knygą "Mes nešėme laisvę".

Lietuvių Bendruomenės IV Tarybos rinkimuose gali dalyvauti visi lietuviai, kurie anksčiau ar rinkimų dieną bus įtraukti į rinkimų sąrašus Balsavimo teisė nerišama su solidarumo įnašu mokėjimu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba numato sukviesti lietuvių išėjimos periodinės spaudos ir radijo valandėlių vedėjų - redaktorių suvažiavimą, kuris turėtų įvykti birželio 6-7 dd. Tabor Farm, Sodus, Michigan.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA birželio 26, 27 ir 28 dd. Shoreham viešbutyje Vašingtone šaukia visuotinę Amerikos Lietuvių Kongresą.

Spaudos verpetuose ...
- tąsa iš 5 puslapio -

Girnakalis kaip tik pats save ir prilygina piemeniui, padarydamas iš Pužausko pavardės keiksmazodį. Pužauskas nepadarė iš Girnakalio pavardės keiksmazodžio, jis tik pridėjo galūnę tų, kuriems Girnakalis tar nauja, - Girnakalikovas! Argi tai keiksmazodis? Tai ruskio pavardė! Ir nėra, atrodo, ko jaudintis Girnakalikovui, jei jam pridėta jo draugo pavardinė galūnė, - jis turėtų tik didžiutis, kad A. Pužauskas jį pakėlė į išrinktųjų tarpą. ...

NEPAMIRŠKIME GYVENĄ DEMO

A. a. ELENA JAKAITIENE iš Philadelphia Pa. už kurios vėlė bus atlaikytos pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje balandžio 18 d. yra buvusi viena iš pirmųjų Laisvosios Lietuvos skaitytojų, laikraščiu persikėlus iš Kanados į Čikagą. Pagerbami Jos atminimą, reiškiamo gilų užuojautą šeimai - vyrui Pranui ir sūnams Romualdui ir Leonardui. Laisvoji Lietuva

Pasaulinės Parodos New Yorke metu ruošiamoje Lietuvių Dienoje dalyvauti dar užsiregistravo Chicago Vyčių choras, vadovaujamas F. Strolio ir Kingstono (Pa) Šv. Marijos liet. parap. choras.

Lietuvių Dienos išvakarėse - rugpjūčio 22d. numatomi nekurių chorų koncertai per New Yorko radio ir televizijos stotis.

Komitetas praneša, kad dar ne iš visų chorų, dalyvaujančių Lietuvių Dienoje, yra gautos nuotraukos rengiamam leidiniui. Chorai prašomi paskubėti.

Kovo 16d. prof. J. Žilevičius atšventė savo 73 m. sukaktį. Ta proga PP Muzikinio Komiteto pirm. Alg. Kačanauskas ir komiteto narys V. Mamaitis lankėsi pas sukaktuvininką ir perdavė jam linkėjimus.

JAV lietuviai krepšinininkai visu spartumu rengiasi numatyti kelionę į Australiją. Iš Australijos ateina žinios, kad mūsų sportininkai ter laukiami visa širdimi ir iškėtomis rankomis. Šis žygis - didelė propaganda Lietuvai! Remkime!

Tai žmogus kurio bijo ir Čikagos gangsteriai

Taip kalbama apie EDMUND KUCHARSKI sarišyje su artėjančiais balandžio 14 dienos rinkimais. Kucharskis renkamas nebe pirmą kartą. Dažniausiai jo kandidatūrą

Ne vien duona žmogus yra gyvas!

KUPONAS: prašau mane iškirpti ir užpildžius pasiųsti Laisvosios Lietuvos Administracijai. Ačiū!

SIUNČIU \$ 5 metinei prenumeratai (Naujiems skaitytojams prenumeratos pradžia skaitoma nuo laiško gavimo dienos) SIŪSKITE laikraštį šiuo adresu:

PAVARDĖ

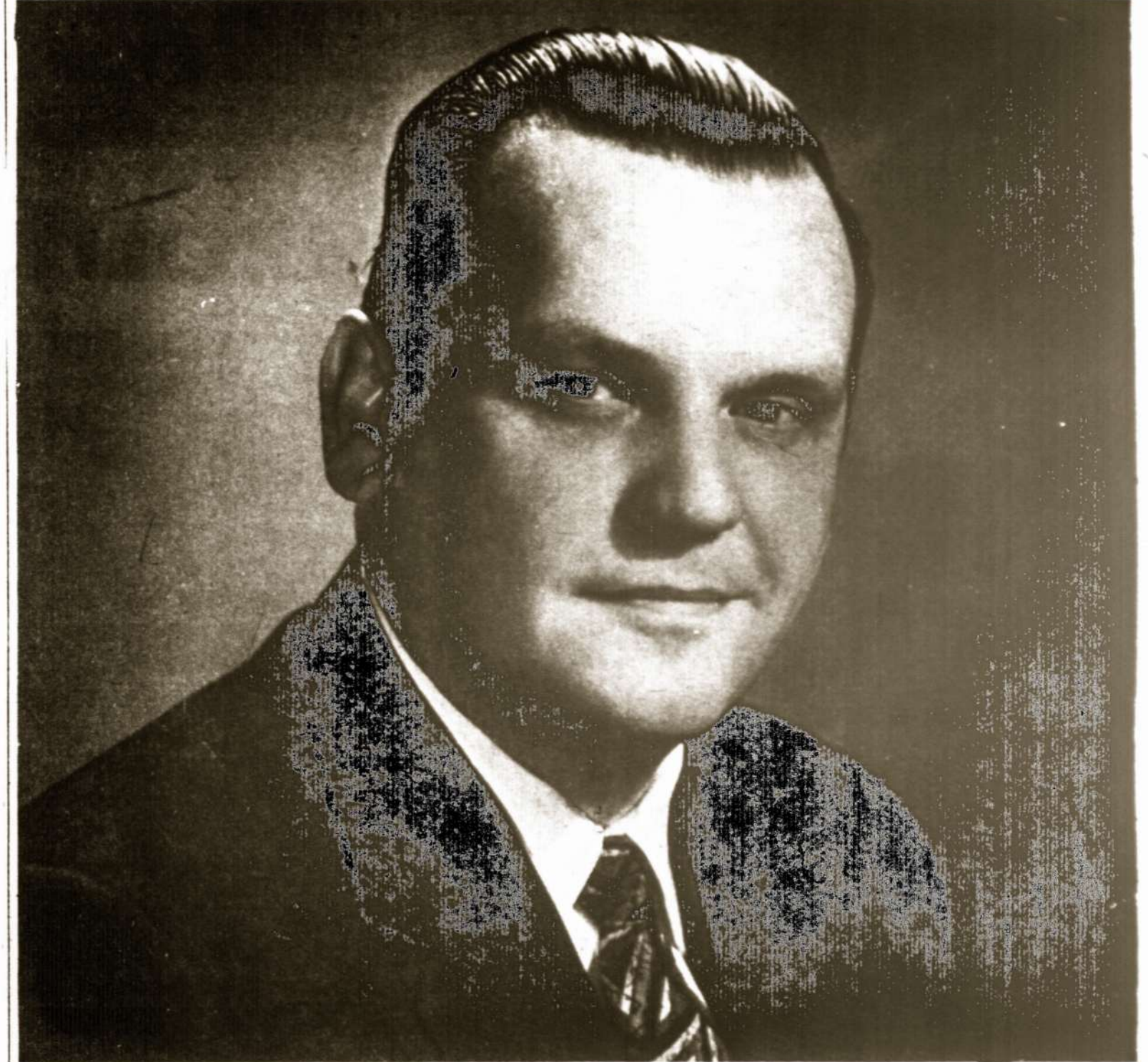
Nr. ir gatvė

MIESTAS VALST..... ZONA

MIELIEJI SKAITYTOJAI! Jei būtų Jūsų apylinkėje tokių, kurie dar neskaityt LAISVOSIOS LIETUVOS, - praneškite jų adresus ir mes jiems siųsime 5 numerius susipažinimui veltui. NAUJIEMS SKAITYTOJAMS prenumeratos pradžia skaitoma nuo laiško gavimo dienos. VISIEMS, kuriems jau siunčiame laikraštį susipažinimui, mūsų nuoširdus kvietimas - po 5 numerių jungtis į mūsų skaitytojų šeimą, atsiunčiant metinę pren. 5 dolerius.

Jūsų patogumui, - Laisvosios Lietuvos adresą iškirpkite ir užklijuokite ant voko:

LAISVOJI LIETUVA
911 WEST 32 STREET
CHICAGO, Illinois 60608

EDMUNDAS KUCHARSKIS

remia visi Chicago laikraščiai be partijų skirtumo. Kodėl? Todėl, kad Kucharskis yra vadas tų, kurie nori išnaikinti chuliganizmą Chicagoje. Konkrečiai sakant, - Kucharskio laimėjimas bus nugalėjimas "VAKARŲ PUSĖS BLOKO", kurio politiką Chicago Sun-Times (kovo 16d. laidoje) taip apibūdina:

"Tas blokas yra apibudinamas kaip grupė susidedanti iš abiejų partijų politikų, kurie priešinosi anti-kriminalinėms priemonėms."

Pasakyta labai atsargiai, bet prasė labai aiški.

E. Kucharskis labai remia Richard B. Ogilvie, tas garsusis šerifas, kuris valo visas miesto padugnes ir kuriam visada padeda Kucharskis.

TAIGI, tie lietuviai, kurie balsuos už EDMUND KUCHARSKI istikrųjų b a l s u o s už padorumą, moralumą ir garbingumą Chicago miesto. Balsuos prieš vagis, apgavikus ir plėšikus, nuo kurių nemažai lietuvių nukentėjo ir gali dar nukentėti.

TODĖL VISI LIETUVIAI balsuoja už Kucharskį!

E. Kucharskis yra aukštąjį mokslą išėjęs teisininkas. Praktikuojantis katalikas. Vedęs, auginą dukrą ir sūnų. Taigi, padori ir garbinga šeima. Aš balsuosiu už jį. Balsuok ir tu! Ignas Šulaitis (sk)

KVIEČIAME VISUS BENDRADARBIUS, SKAITYTOJUS IR LAIKRAŠČIO BIČIULIUS Į RENGIAMĄ Š. m. BALANDŽIO 18 dieną (šeštadienį) PAVASARINĮ SPAUDOS BALIŲ, kuris įvyks BALIO PAKŠTO SALĖJE - 2801 West 35 Street

Laisvosios Lietuvos - Spaudos Balius!

NUOTAINGA PROGRAMA, PUIKUS BALIO PAKŠTO ORKESTRAS ŠOKLAMS IR KITI BALIAUS PAVAIRINIMAI SUTEIKS PUIKIĄ NUOTAIKĄ. Veiks užkandį ir gėralų barai. KVIEČIAMI VISI - VISI! Pradžią 7 val. 30 min. vakare.

ĮĖJIMAS TIK 2 DOLERIAI

Norintieji iš anksto užsisakyti staliukus skambina LAISVOSIOS LIETUVOS telefonu - FR 6-5416